

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Навчально-науковий інститут філології

Кафедра мов і літератур Далекого Сходу та Південно-Східної Азії

**«Особливості перекладу корейських ономастичних та мімезисних
виразів в художній літературі»**

Кваліфікаційна робота
на здобуття ОС «Бакалавр»
здобувачки першого рівня вищої освіти 4
року навчання (денна форма)
Галузь знань 03 – гуманітарні науки,
Спеціальність 035.066 Філологія (східні
мови та літератури (переклад включно),
перша – корейська),
ОПП «Корейська мова і література та переклад,
англійська мова»
Лукашевич Вероніки Вадимівни

Науковий керівник:
асист. Джан Йоджін
Рецензент:
Андріанов Д. В.

«Допущено до захисту»
протокол засідання кафедри мов і літератур
Далекого Сходу та Південно-Східної Азії
Протокол №11 від 24 травня 2023р.
Завідувач кафедри _____ доц. Ісаєва Н.С.

КИЇВ - 2023

ЗМІСТ

ВСТУП	4
РОЗДІЛ 1. ЛІНГВІСТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОНОМАТОПІЇ ТА МІМЕТИКИ	6
1.1 Визначення ономатоії і міметики	6
1.1.1 Визначення ономатоії і міметики як частина мови.....	7
1.1.2 Кількість ономатоії та міметики в корейській, англійській та українській мовах	11
Висновки до першого розділу	12
РОЗДІЛ 2. ФОРМАЛЬНІ РИСИ ОНОМАТОПІЇ ТА МІМЕТИКИ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ	13
2.1 Символізм голосних	13
2.2 Дублювання.....	14
2.3 Походження слів від ономатоії та міметики	17
2.3.1 Утворення дієслів	18
2.3.2. Утворення якісних прикметників	22
Висновки до другого розділу	23
РОЗДІЛ 3. ПЕРЕКЛАД ОНОМАТОПЕЇ ТА МІМЕТИКИ	24
3.1 Проблеми при перекладі ономатоїї.....	24
3.2 Підходи до перекладу ономатоії та міметики	25
Висновки до третього розділу	27
РОЗДІЛ 4. Результати дослідження	28
4.1 Ономатопея.....	32
4.1.1 Прямий переклад і заміна прислівників	32
4.1.2 Заміна дієслова.....	35

4.1.3	Заміна іменника	38
4.1.4	Заміна прикметника	41
4.2	Міметика	43
4.2.1	Прямий переклад і заміна прислівників	44
4.2.2	Заміна дієслова	47
4.2.3	Заміна іменника	51
4.2.4	Заміна прикметника	54
4.3	Похідні вирази	57
4.3.1	Прямий переклад	58
4.3.2	Заміна іменника	60
	Висновки до четвертого розділу	63
	ВИСНОВКИ	64
	ДЖЕРЕЛА	67

ВСТУП

Мовлення - артикульований, найпоширеніший людський звук, який використовується для спілкування. Від живих істот до речей і видів діяльності - кожне слово в будь-якій мові світу має своє значення. Коли люди почали надавати значення звукам, які вони чули навколо себе, і намагалися таким чином імітувати їх, поступово з'явилися так звані фонематичні слова або оноματοпеї. Однак в азійських мовах, таких як корейська та японська, на додаток до оноματοпеї, так звані слова, що означають форму або рух, або міметичні слова, також рясніють так званими словами, що означають форму або рух. Південнокорейці широко використовують оноματοпею та міметичні вирази як в усній, так і в письмовій мові. Хоча за останні двадцять років на тему корейської оноματοпеї та міметичних виразів було написано чимало робіт, мені не вдалося знайти жодної, яка б стосувалася виникнення та перекладу оноματοпеї та міметичних засобів у корейському перекладі іноземного літературного твору, зокрема, фентезійного роману. Цей факт викликав у мене зацікавленість у спостереженні за кількістю оноματοпел та міметиків у корейському перекладі літературного твору порівняно з англійським оригіналом та його українським перекладом.

Тому дослідження зосереджене на появі оноματοпеї та міметиків у корейському перекладі першого тому серії книг про Гаррі Поттера, а також на стратегіях їхнього перекладу. Метою дослідження є порівняння текстів і виявлення стратегій, використаних при перекладі або повторній вставці оноματοпеї та міметичних виразів у корейській версії перекладу в порівнянні з англійським оригіналом і українським перекладом, і, таким чином, спостереження за тим, чи зустрічаються корейські оноματοпеї та міметичні вирази в їх англійській формі в оригінальному творі, або ж авторська ідея виражається в оригінальному творі в інший спосіб, ніж за допомогою фонем. Для цього дослідження я висунула гіпотезу, на основі якої вважаю, що оноματοпеї зустрічатимуться в корейському перекладі першого тому «Гаррі Поттера» в тій

же кількості, що й в англійському та українському виданнях, але міметичні слова зустрічатимуться частіше в корейському перекладі, ніж в англійському оригіналі чи українському перекладі твору.

У теоретичній частині роботи буде визначено поняття оноματοпеї та міметики, а також їх класифікацію як типів слів. Для вступу також буде представлено появу оноματοпеїчних та міметичних виразів в англійській, українській та корейській мовах. Лінгвістика оноματοпеї та міметичних виразів також буде представлена з точки зору ознак, за якими вони визначаються. Зокрема, мова піде про редуплікацію, символізм складів і похідні дієслова від оноματοпеїчних і міметичних виразів. У короткому розділі, присвяченому перекладознавству оноματοпеї та міметичних виразів, будуть представлені проблеми, з якими може зіткнутися перекладач при перекладі оноματοпеї або міметичних виразів. Також будуть представлені можливі загальні процедури перекладу оноματοпеї та міметичних виразів, а також процедури перекладу корейської оноματοпеї та міметичних виразів на англійську мову.

У практичній частині дипломної роботи уривки корейських оноματοпеїчних та міметичних виразів будуть порівняні з їх оригінальним формулюванням в англійському оригіналі книги «Гаррі Поттер і філософський камінь», а також з її українським перекладом. Результатом дисертації буде визначення стратегій, використаних при перекладі або реінсертації оноματοпеїчних та міметичних виразів у корейській версії перекладу у порівнянні з англійським оригіналом та українським перекладом.

РОЗДІЛ 1. ЛІНГВІСТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОНОМАТОПІЇ ТА МІМЕТИКИ

1.1 Визначення ономатопії і міметики

Вивчаючи різні технічні тексти, що стосуються ономатопоетичних та міметичних виразів, я зіткнулася з досить одноманітною термінологією. Особливо в корейській мові, а також в українських та англійських текстах, корейські ономатопоетії називають **의성어**, тобто слова, що імітують звук, а міметичні вирази - **의태어**, тобто слова, що імітують зовнішній вигляд. Термін **의성의태어**, який, за словами Пака, є загальним терміном для ономатопоетії та міметики, також часто зустрічається в текстах. Однак у своїй роботі Пак Тонггун використовує термін **의성의태어** для позначення виразів, які можуть мати як ономатопоетичне, так і міметичне значення. Це видно з таблиці, в якій Пак перелічує кількість ономатопоетичних і міметичних термінів, узятих з Великого словника стандартної корейської мови (**표준국어대사전**) для свого дослідження. Далі Тонг-Гун ділить вилучені терміни в таблиці на **의성어**, **의태어** та **의성의태어**, які разом складають загальну кількість узятих з таблиці термінів. Бланка Ферклова, однак, наводить значно ширший перелік термінів, з якими вона зіткнулася у своєму дослідженні. Наприклад, вона перераховує терміни **흥내말** або імітаційні слова або **상징어** або символічні слова для позначення ономатопоетії та міметичних слів разом. Крім того, Пучек додає до загального позначення ономатопоетії та міметиків термін **상징 부사** або символічні прислівники. В англійських джерелах ономатопоетія зазвичай позначалася англійським терміном *onomatopoeia*, тоді як міметика зустрічалася під терміном *mimesis* або *phenomimes*. Пучек у «Граматиці корейської мови» визначає ономатопоетію як

звуконаслідувальні слова, які є реакцією на звук та імітацією цього звуку. Потім він описує міметичні слова як «малефічні», «малефічні за формою» (міметичні) слова, які виражають характер руху. Пучек також додає, що до міметичних слів у корейській мові належать вирази, які описують відчуття при сприйнятті форми та/або руху об'єкта. У своїй статті Феркл надає більш детальне визначення ономатопеї та міметики, яке вона взяла з Корейської національної енциклопедії (한국 민족 문화 대백과 사전). Вона визначає ономатопею як слова, що є імітацією звуків речей або звуків, які видають люди. Спираючись на цю енциклопедію, також стверджує, що ономатопея імітує звуки, але не є прямою імітацією. Далі вона визначає міметики як слова, що імітують форму, позу або рух людей і предметів.

1.1.1 Ономатопія та міметика як частина мови

В англійській мові класифікація ономатопеї та міметиків як типу слів є спірною. У Словнику сучасної англійської мови ономатопеї класифікуються як вигуки і називаються фонемами або ономатопеями, які імітують різні звуки, наприклад, meow, cock-a-doodle-doo, splash тощо. Англійська ономатопея тут порівнюється з українською ономатопеєю, на відміну від якої вони не можуть функціонувати як елемент речення (найчастіше прийменник), а натомість переходять до іншого типу слів і набувають усіх його формальних ознак. Див. приклад:

(1) Камінь жбурнули у воду.

*The stone **splashed** into the water.*

Словник сучасної англійської мови не згадує про міметичні вирази. Ярослав Перник, який обговорює довільність англійської мови в англійській лексикології, перераховує три групи слів, для яких довільність не є повною. На його думку, це слова емоцій (вираження емоцій), ономатопетичні слова (слова, утворені на основі природних звуків) та слова «з внутрішньою формою» (похідні та складні слова). З цього поділу можна зробити висновок, що Пернік розуміє

англійську оноματοпею як окремий тип слів, а не як підкатегорію цитат. Однак він більше не згадує міметичні слова в тексті. В інших доступних мені наукових текстах, присвячених англійській оноματοпеї та міметиці, я не читала про класифікацію оноματοпей чи міметичних слів як типів слів. Однак, коли я ввела термін «english interjections (англійські вигуки)» в пошуковій системі, серед прикладів вигуків часто з'являлися оноματοпоетичні та міметичні вирази, наприклад, оноματοпоема *pop* (хлопок, тріск, імітація звуку хлопання) або міметичний вигук *goo* (позначає відчуття дотику до чогось липкого і липкого).

За словами Пак Тон Гуна, в північнокорейській офіційній граматиці оноματοпоетичні та міметичні слова виділяються в окремий тип слів під назвою *상징사*, що дослівно перекладається як символічний тип слів. Однак у південнокорейській граматиці оноματοпоетичні та міметичні слова класифікуються як прислівники, що, за словами Пак Тонг-Гуна, впливає з оноματοпоетичних та міметичних виразів, перелічених у корейському словнику (*국어사전*). Таким чином, оноματοпея і міметика в сукупності позначаються (як у Русек, 2009) терміном *상징 부사* або прислівником символічний. Він також наводить приклад одного міметичного виразу *가동*, який класифікується як прислівник (імітація рухів при коливанні, поведінка маленької дитини на колінах або на руках) та іменник (операція, діяльність машини або робота, ведення бізнесу). Він також зазначає, що навіть серед оноματοпей існують вирази, які можуть належати як до прислівників, так і до іменників, або тільки до іменників. Однак він зазначає, що таких прикладів не так багато. Наприклад, оноματοпея *꼬꼬*, що імітує звук, який видає курка у випадку прислівника, і представляє саму курку у випадку іменника (але тільки в дитячому мовленні). Оноματοпея *뽀뽀* належить виключно до іменників і означає поцілунок; в українській мові цьому виразу, ймовірно, краще відповідає термін *поцілунок*. Далі Тон Гун також

зазначає, що в корейській мові існують ономапоетичні вирази, які класифікуються за одним або кількома значеннями або суто як цитати, або як цитати і прислівники. Він також додає, що легко визначити, коли певний ономапопей у реченні є цитатою, а коли прислівником, оскільки лапки в реченні завжди стоять окремо. Див. приклад (1)

(1)

(a) 전화가 **따르릉** 울렸다.

Телефон задзвонив. /Телефон задзвонив **дзвінко**/.

(b) **따르릉**, 전화가 울렸다.

Дзень-дзень задзвонив телефон.

У прикладі (1a) ономапопей **따르릉** розвиває дієслово **울리다** (дзвонити) і, таким чином, функціонує як прислівник у реченні. У прикладі (1b) та сама ономапопей стоїть окремо на початку речення і тому займає позицію вставного слова.

Хоча корейська ономапопей та міметики формально класифікуються здебільшого як прислівники, вони відрізняються одне від одного в деяких аспектах. У своїй статті Феркл перелічує їхні спільні та відмінні риси наступним чином:

A) Спільні риси

1) Синтаксичний аспект - ономапопей, міметики та прислівники найчастіше розвивають дієслово, а отже, зазвичай і прийменник у реченні.

불이 **활활** 타오르고 있었다.

Дослівно. Вогонь **палко** горів.

2) Семантичний аспект - ономапоєа та мїметики зокрема за значенням близькі до прислівників, що виражають спосїб, у який відбувається дія.

У деяких аспектах вони також можуть бути близькими до прислівників, що виражають ступїнь дїї, завдяки тонкому розрїзненню значень за допомогою символїзму складїв і редуплїкацїї.

Б) Дистинктивні ознаки, деякі з яких не мають універсального значення, але показують тонкі відмінності між прислівниками та ономапоєями і мїметиками.

1) Фонетичний аспект - ономапоєї та мїметики мають сильний фонетичний символїзм порівняно з прислівниками

2) Повторюваність - це характерна риса ономапоєїв і мїметиків, яка майже відсутня у прислівників

3) Аспект словотворення - від ономапоєїв та мїметиків можна утворити дієслова, які потїм виконують роль присудка в реченні. У випадку прислівників це можливо неможливо

4) Синтаксичний аспект - на відміну від прислівників, ономапоєї та мїметики можуть функціонувати в реченні не лише як дієприслівникові означення, що розвивають дієслово, але й можуть розвивати іменник як суб'єкт або об'єкт.

5) Деякі прислівники можуть супроводжуватися допомїжними частками, ономапоєями а мїметичні - ні.

6) Ономапоєю та мїметику не можна розвинути за допомогою іншого прислівника або іншого виразу, але це можливо для прислівників.

Виходячи з цих відмінностей, ономапоєю та мїметику не можна повністю ототожнювати зі звичайними прислівниками, навіть незважаючи на їхню формальну класифїкацію.

1.1.2 Кількість ономації та міметики в корейській, англійській та українській мовах

Соссюр, говорячи про ономацію взагалі, а не про ономацію в конкретній мові, стверджує, що кількість ономацій набагато менша, ніж прийнято вважати. Більше того, він додає, що якщо брати до уваги лише власне ономації типу бімбам, тіктак тощо, тобто слова, що імітують звук, не додаючи до них похідні від них слова, то «їх не тільки небагато, але їх вибір є певною мірою довільним, оскільки вони є лише приблизною і вже напівумовною імітацією певних звуків». Соссюр, однак, обговорює кількість ономацій лише теоретично, і не наводить жодної приблизної цифри. Таким чином, якщо ми зосередимося на корейських ономаціях та міметичних словах, які, за Соссюром, не включатимуть похідні від них слова, ми можемо навести цифру в 5 000 ономацій та міметичних слів, як повідомляється в роботі Кім Хонг-бем та Пак Тон-гун, які брали ономації та міметичні слова з великого словника корейської мови. За даними Кім Хонг-бом і Пак Тон-гуна, загальна кількість ономацій і міметиків, разом з їхніми вокальними і консонантними варіантами, редукованими формами, а також похідними дієсловами і прислівниками, становить 29 015 термінів.

Намагаючись визначити кількість ономаційних та міметичних термінів в англійській мові, я не змогла дослідити конкретну або хоча б приблизну кількість слів, що відображаються в доступних джерелах. Ця нестача інформації висвітлена в статті, присвяченій питанню англійської ономації, яка визначає її як найменш розроблену галузь англійської лінгвістики. Автор статті також стверджує, що ономація вважається «периферійним, незрілим, марним або менш лінгвістичним» явищем, якому приділяється лише мінімальна увага серед науковців. Автор інтерпретує цю ситуацію як наслідок твердження Соссюра про те, що ономації не є елементом мовної системи і що лише невелика їх кількість зустрічається в мові.

Висновки до першого розділу

Відображення оноματοпеїчних та міметичних слів у термінології може бути різним для різних мов та дослідників. У корейській мові загальним терміном є 의성의태어, який включає в себе як оноματοпеї, так і міметичні вирази, тоді як в українській мові терміни оноματοпея та міметика використовуються окремо. У англійській мові ці терміни також можуть мати свої відповідники, наприклад, onomatopoeia та mimesis.

Незважаючи на термінологічні різниці, оноματοпеї та міметика відображають важливу частину мови, яка допомагає людям передати різні звуки, рухи і форми через мову. Дослідження цих слів може допомогти вивчити багато про культуру та сприйняття світу різних народів.

РОЗДІЛ 2. ФОРМАЛЬНІ РИСИ ОНОМАТОПІЇ ТА МІМЕТИКИ В КОРЕЙСЬКІЙ МОВІ

У наступних підрозділах буде описано формальні особливості корейської ономатопеї та міметики, а саме: символізм складів, редуплікацію та похідні слова з ономатопеї та міметики. Хоча я не розглядаю фонетичний символізм у практичній частині роботи, для всебічного огляду формальних ознак, характерних для ономотопейних і міметичних слів, вважаю за доцільне згадати й описати його тут хоча б мінімально.

2.1 Символізм голосних

Пучек говорить про орфографічний символізм як про орфографічну експресивність, яка проявляється в незвичній фонетичній будові слова. За його словами, вона складається з таких приголосних, які в поєднанні з певними голосними можуть бути виразними. Наведені приклади Пака показують, що символізм голосних може проявлятися не лише в ономатопеї та міметиці, а й у «звичайних» словах.

Частим явищем, особливо в алтайських мовах, до яких за однією з теорій належить і корейська, є так звана вокалічна або гармонія голосних. Пучек ототожнює вокальну гармонію саме з символікою голосних і визначає її як правило, «яке вимагає, щоб при виборі варіантного суфікса або закінчення голосні в них були того ж типу, що і в базовому слові (найчастіше в його останньому складі)». У межах вокальної гармонії вокал у корейській мові поділяється на «позитивний» або «світлий» вокал, що позначається 양성모음, та «негативний» або «темний» вокал, що позначається 음성모음. До позитивного вокалу зазвичай відносять голосні ㅏ, ㅑ, ㅓ, ㅕ, ㅗ, ㅛ, ㅜ, ㅠ, ㅡ, а до негативного вокалу - ㅓ, ㅕ, ㅗ, ㅛ, ㅜ, ㅠ, ㅑ, ㅓ, ㅕ, ㅗ, ㅛ, ㅜ, ㅠ. Вокалічний ㅏ вважається нейтральним і тому може поєднуватися як з позитивним, так і з

негативним голосними. Пучек також зазначає, що оноματοпеї та міметизми, саме завдяки ефекту вокалічної гармонії (але також завдяки ефекту чергування приголосних), часто зустрічаються у двох варіантах, причому їхнє лексичне значення відрізняється лише різною експресивністю, емоційним забарвленням або вираженням різного ступеня якості чи кількості. Наприклад, корейські міметики 반짝 та 번쩍 описують предмет, який сяє. Однак вони відрізняються один від одного ступенем інтенсивності випромінюваного світла. Вираз 반짝반짝 (містить позитивний вокатив а) описує об'єкт, який світить трохи, не дуже інтенсивно. З іншого боку, міметичний вираз 번쩍 описує об'єкт, який світить дуже інтенсивно, аж до світіння.

У попередньому абзаці я згадувала про чергування приголосних, яке також поширене в корейській оноματοпеї та міметиці і, як і чергування вокалізмів, може також відбуватися в словах може створювати різні ступені або відтінки виразності. Це відбувається через плутанину цих трійок та однієї пари приголосних (у порядку простий - інтенсивний - придиховий), а саме ㄱ - ㄲ - ㅋ; ㄴ - ㄸ - ㄹ; ㄷ - ㄸ - ㅌ; ㅌ - ㅍ. Сюзана Влахова наводить ілюстративний приклад тріо оноματοпеїчних слів ㄷ - ㄸ - ㅌ, що імітують звук удару. Вона також стверджує, що варіант ㄸ має більш інтенсивне значення експресії, ніж варіант з одним приголосним, і що придиховий варіант ㅌ викликає у носіїв мови відчуття пронизливого неприємного сильного звуку.

2.2 Дублювання

На думку Пака Тонгуна, ітераційна редуплікація є типовою морфологічною характеристикою корейських оноματοпеїчних та міметичних слів, але не є їхньою необхідною умовою. Феркл стверджує, що корейська оноματοпея та міметика можуть приймати різні форми, і тому необхідно

визначити їх базову одиницю. За її словами, це простий нередукований корінь, який називається 의성어근 для ономапоєї та для міметиків 의태어근. Цей корінь найчастіше є односкладовим або двоскладовим, але може також зустрічатися у трискладовій або багатоскладовій формі. Ця базова одиниця може функціонувати самостійно або бути редукованою (найчастіше подвоєнною). Далі Тонггун стверджує, що якщо звук природним чином повторюється, то слово, яке його імітує, також утворює редукований варіант. Він підтверджує своє твердження прикладами імітації звуків тварин, таких як 멍멍 (гав-гав) або 삐약 (пі-пі), які природно повторювати кілька разів з короткими інтервалами. Далі він згадує також імітаційні звуки, які тварини видають лише один раз за певний проміжок часу, хоча й тривалий, а тому навряд чи повторюються в повторюваній формі. Це, наприклад, ономапоєї 음매 (му) та 꼬끼오 (кукуріку). Потім він трохи коротше коментує дублювання міметичних слів на противагу ономапоєї, зазначаючи лише, що деякі міметизми (як і ономапоєї) зустрічаються лише в дубльованій формі. Як приклади він наводить міметичні 가동가동 (що імітує рух маленької дитини під час бігу) або 건들 (що імітує, серед іншого, «рух» вітру, який злегка віє). Далі він наводить виняток, згідно з яким ці слова можуть функціонувати як нередукований корінь, але тільки в поєднанні з суфіксами -하다, -이다, -대다, -거리다. Так утворюються похідні слова, про які я детальніше розповім у підрозділі 2.3.

Бланка Ферклова класифікує ономапоєю та міметику за типом редуплікації на чотири основні групи, які потім поділяє на підгрупи:¹

1) Простий корінь без редуплікації

а. односкладові: 툃 з грохотом, 획 швидко, 획 свист,

---

¹ FERKLOVÁ, Blanka. *Onomatopoeie a mimetika v korejštině* (см. 60-61)

б. двоскладові: 바짝 дуже близько, 털썩 жух(падати з глухим шумом/стуком), 풍덩 бум

с. трискладові: 꼬끼오 кукуріку, 푸드덕 тріпотіти

2) Повторення однакового кореня

а. повторення односкладової основи: 툅툅 хлопок, 벌벌 тремтить, 활활 тремтить

б. повторення двоскладової основи: 부엉 ку-ку(кукушки), 더듬더듬 заїкання, 빙빙 звуки по колу

с. повторення трискладової основи: 달가닥 деренчання; брязкіт

імітація клацання, клацання, 드르렁 드르렁 звук дуже гучного хропіння

3) Повторення із застосуванням орфографічних змін

а. зміна голосного в другому корені: 싱송생송 неспокійно, неспокійно,

б. у другому корені зміна приголосного: 울룩불룩 вибоїстий

с. у другому корені зміна всього складу: 허둥지둥 поспіхом, 허겁지겁 һӧгӧрчигӧр поспіхом, дуже поспіхом, 빙글텐글 обертово, вихром

4) Дублювання часткове

후다닥 швидко, 우르릉 звук громового гуркоту, 빙그르르 імітація руху по колу, 쫓르르 імітація ходьби дрібними кроками, 스르르 звук чогось м'яко, без зусиль, що прослизає по підлозі або повз щось, 또르르 поява невеликого вузького предмета, який котиться, 우두둑 хрустіти, тріщати, скрипіти.

До першої групи належать оноματοпоетичні та міметичні слова з односкладовими та трискладовими коренями. Друга група містить повторення того самого кореня, за допомогою яких виражаються основні відтінки значення постійності або повторюваності звуку, стану чи події. До третьої групи належать оноματοпеї та міметизми, які зазнали редуплікації шляхом застосування складових змін - голосних, приголосних чи цілих складів. До четвертої групи належать вирази з частковою редуплікацією. Однак Ферклова стверджує, що оноματοпеї та міметики з частковою редуплікацією (включаючи редуплікацію із застосуванням складових змін) зустрічаються в корейській мові рідше порівняно з повною редуплікацією.

2.3 Походження слів від оноματοпії та міметики

Оноματοпея та міметики, які описують дію, властивість або стан, є, на думку Пака, основою для утворення дієслів дії та якісних прикметників або навіть іменників. Пак Тон Гун у своїй роботі зазначає, що серед корейських оноματοпей і міметиків є такі, що стають присудком речення при приєднанні суфіксів -하다, -이다, -대다, -거리다, як правило, дієслова, що виражає дію, стан або якість. Згідно з Ферклом, вирази, похідні від оноματοпеї, мають значення звучання або видавання звуку, який імітує оноματοпея. Вирази, похідні від міметичних слів, означають виглядати або бути схожим на значення самого міметичного слова. Далі Тонг Гун також звертає увагу на те, що хоча вищезгадані суфікси можуть по-різному поєднуватися з оноματοпеями та міметиками, між ними існує різниця. Коли оноματοпоетичний або міметичний вираз або міметичний вираз, суфікс -이다, -대다, -거리다 - це завжди дієслово (дії). Дієслово (дії) також завжди утворюється, коли до оноματοпоетичного виразу додається суфікс -하다. Однак, коли суфікс -하다 приєднується до міметичного виразу, утворюється прикметник (точніше, діеприкметник). Дивіться приклади (1) і (2)

(1) Ономатопоестичний корінь + -하다

개굴개굴 ква-ква -> 개굴개굴하다 квакакти

짚랑짚랑 дзень – дзелень -> 짚랑짚랑하다 дзвеніти, дзвеніти

(2) Міметичний корінь + -하다

끄덕덕 - повторне кивання (головою) -> 끄덕끄덕하다- повторно кивати

푹신푹신푹 зручно, приємно, ніжно -> 푹신푹신푹하다 - (бути) зручним, приємним, м'яким

У прикладі (1) після додавання суфікса -하다 до кореня обох виразів обидва ці вирази стають дієсловами. У прикладі (2), коли той самий суфікс додається до кореня 끄덕덕 міметик також стає дієсловом. Однак, коли до міметичної форми 푹신푹신푹 додається суфікс -하다, то вже стає прикметником(точніше, прикметником якісного стану).

2.3.1. Утворення дієслів

Бланка Ферклова додає суфікси -지다 та -뜨리다, за допомогою яких також можна утворювати дієслова дії. Завдяки цим суфіксам дієслова набувають специфічних граматичних властивостей. Суфікс -지다 утворює неперехідні, пасивні дієслова і, як правило, приєднується до онома топів або міметиків у непохідній формі, що закінчується на -라 / -러. Суфікс -뜨리다 приєднується до тієї ж основи, що й -지다, але на відміну від нього утворює перехідні дієслова. Феркл також детально описує вищезгадані суфікси. Щодо суфікса -오이다, вона

стверджує, що він може приєднуватися лише до простого, нередукованого кореня, на відміну від інших суфіксів. Вона також додає, що -이다 виражає дію або стан, який повторюється або триває, але він може приєднуватися лише до таких онома топів або міметиків, другий склад яких закінчується на приголосні – ㄱ або –ㅇ. Див. приклад (3).

(3) 훌쩍이다 схлипувати, шморгати носом (при застуді або плачучи)

해그리드는 커다란 얼룩이 있는 손수건을 꺼내서 얼굴을 닦으며 훌쩍였다.²

Хаґрід схлипнув, витягаючи велику брудну хустку і витираючи нею обличчя.

За словами Б. Ферклової, суфікси -거리다 і -대다 згадуються в деяких текстах як синоніми, але між ними є невелика різниця. Вона посилається на твердження Кім Хонг-Біма, згідно з яким суфікс -거리다 що суфікс -거리다 передає просту тривалість, тоді як -대다 додає тривалості «відтінок сприйняття певної зміни». На думку Дж. А. Пака, з іншого боку, різниця між цими двома суфіксами є лише стилістична, вважаючи -거리다 нейтральним суфіксом, а -대다 - переважно книжковим суфіксом.

공공거리다 - стогнати, мучитися

---

² 해리 포터와 마법사의 돌(см. 8)

...네빌은 갑자기 팔다리에 온통 성난 빨간 종기들이 돋아나자 아파서
공공거렸다.³

...Neville, moaned in pain as angry red boils sprang up all over his arms and
legs.⁴

...Невіл тільки стогнав від болю, коли на його руках і ногах з'явилися
червоні пухирі.

(5) **공공대다** - стогнати, стогнати

론이 부러워서 **공공**했다.⁵

Ron moaned enviously.⁶

Рон заздрісно **застогнав**.

Приклади (4) і (5) показують речення, отримані під час аналізу похідних виразів з корейського перекладу першої книги про Гаррі Поттера. Приклад речення (4) містить ономатопею **공공** (імітація звуку стогону) у поєднанні з суфіксом **-거리다**, тоді як приклад речення (5) містить ту саму ономатопею, але цього разу у поєднанні з суфіксом **-대다**. В обох прикладах похідні дієслова були перекладені шляхом заміни одного й того ж англійського дієслова на стогнати, що більше відповідає твердженню про те, що між двома суфіксами немає ніякої різниці, можливо, лише стилістична.

---

³ *해리 포터와 마법사의 돌*(*cm.* 52)

⁴ *Harry Potter and the Philosopher's Stone.* (*cm.* 148)

⁵ *해리 포터와 마법사의 돌*(*cm.* 55)

⁶ *Harry Potter and the Philosopher's Stone.* (*cm.* 177)

Феркл стверджує, що суфікс -하다, на відміну від інших суфіксів, також може бути пов'язаний з нерегулярними редуплікаціями, в яких змінюється голосна або приголосна повторюваної основи або замінюється весь склад. Вона також додає, що коли суфікс -하다 поєднується з нередукованою оноματοпоетичною або міметичною основою, то утворене дієслово має значення лише короткої тривалості дії. Однак, якщо суфікс -하다 приєднується до редуплікованої оноματοпоетичної або міметичної основи, то утворене дієслово має значення повторюваності або тривалості дії.

(6) 주저하다- вагатися (на мить)

그 여자는 아주 잠시동안 주저했다.⁷

Дівчина завагалася лише на мить.

(7) 주저주저하다 - вагатися (довго та/або сильно)

네빌은 주저주저하다가 의자 뒤로 기어올라가 거들었다.⁸

Невіл вагався, але потім виліз на стілець і допоміг (йому).

Приклад (6) демонструє простий двоскладовий нередукований кореневий міметичний вираз 주저 (вагатися), який у поєднанні з суфіксом -하다 утворює дієслово з короткою тривалістю дії 주저하다 (вагатися). Приклад речення (7) містить двоскладову редупліковану основу 주저주저 знову в поєднанні з

---

⁷ 네이버사전

⁸ 해리 포터와 마법사의 돌(сm. 95)

суфіксом -하다, але цього разу разом вони утворюють дієслово 주저주저하다, яке має значення тривалості дії або інтенсивності дії.

2.3.2 Утворення якісних прикметників

Як я вже згадувала в попередньому розділі, якісні прикметники утворюються переважно від міметичних виразів за допомогою суфікса -하다. Він додається як до простої, так і до редукованої основи дієслів-міметиків, що виражають певні властивості. У випадку, коли в корейській мові існують обидва ці варіанти, дієслово з редукованою основою виражає вищий ступінь властивості, ніж дієслово з нередукованою основою. У своїй статті Феркл пояснює твердження Пак Тонг-Гуна про те, що якісні прикметники не походять від ономапоєї. Вона пояснює це природою самих ономапоєв, які є певною звуковою основою, що не містить ані інформації про якість, ані інформації про властивість. Тоді як дієслова, похідні від міметиків, можуть виражати не лише події у формі дієслів дії, а й зовнішній вигляд і враження від подій у формі якісних прикметників. Див. приклад (8).

(8) 축축하다 - (бути) вологим, мокрим

a) 축축한 오두막은 금방 번쩍이는 불빛으로 가득했다.⁹

Сира хатина раптом наповнилася мерехтливим світлом.

(b) 벽난로는 축축하고 텅비어 있었다.¹⁰

Камін **був вологим** і порожнім.

---

⁹ 해리 포터와 마법사의 돌(см. 18)

¹⁰ 해리 포터와 마법사의 돌(см. 18)

Висновки до другого розділу

У розділі обговорюється поняття символізму голосних, який проявляється в незвичній фонетичній будові слова (вокальній гармонії). Чергування вокалізмів може відтворювати різні ступені виразності. Наводяться приклади, як символізм голосних може впливати на експресивність слів та емоційне забарвлення, а також на вираження різних ступенів якості та кількості.

Ономатопею та міметичку за типом редуплікації Бланка Ферклова поділяє на чотири основні групи, кожен з яких потім розділяє на підгрупи. Пак Тонгун вважає, що ітераційна редуплікація є характерною для корейських ономатопеїчних та міметичних слів, але не є необхідною умовою. Феркл визначає базову одиницю для корейської ономатопеї та міметики як простий нередукований корінь. Цей корінь може бути подвоєним, але також може бути нередукованим. Тонгун зазначає, що деякі міметизми можуть бути тільки в дубльованій формі, а інші можуть бути нередукованими. Крім того, він згадує виняток, згідно з яким слова можуть бути похідними із суфіксами.

РОЗДІЛ 3. ПЕРЕКЛАД ОНОМАТОПЕЇ ТА МІМЕТИКИ

Досліджуючи релевантні джерела для цієї роботи, я зіткнулася з браком наукових текстів, присвячених проблемі перекладу ономастики та міметичних наукових текстів, присвячених проблемі перекладу ономатопеї та міметики, особливо перекладу ономатопеї та міметики з іноземної мови на корейську. Наукова робота, в якій розглядаються підходи до перекладу англійської ономатопеї та англійської ономатопеї та міметики корейською мовою, мені вдалося знайти лише одну. Це бакалаврська Зюзани Влахової, в якій розглядається переклад англійської ономатопеї та міметики корейською мовою, але лише в контексті англійських коміксів, в яких вживання ономатопеї є доволі поширеним явищем, на відміну від глибокої літератури англійською мовою. Науковий текст, присвячений дослідженню підходів до перекладу корейських коміксів дослідженню підходів до перекладу корейської ономатопеї та міметиків із загальнолітературної Однак я не знайшла жодного. Відсутність наукових текстів, присвячених питання перекладу англійської ономатопеї та міметики іноземною мовою я пов'язую з твердженням зі статті *Onomatopoeia in English*, в якій ономастична та міметика визначаються як найменш розроблена область англійського мовознавства, і автор якої стверджує що ономастична вважається «периферійним, незрілим, марним або менш лінгвістичним» явищем, якому приділяється лише мінімальна увага серед науковців. З цієї причини в цьому розділі я представляю принаймні загальні підходи до перекладу ономатопеї, а також підходи до перекладу корейських ономастичних та міметичних слів іноземною мовою з метою ілюстрації. Деякі з цих підходів я взяла на озброєння та переформулювала в ході свого дослідження, щоб відповідати потребам і цілям моєї дисертаційної роботи.

3.1 Проблеми при перекладі ономастичних

Іржі Леви звертає увагу на проблеми перекладу загалом, які, втім, з огляду на інформацію з попередніх розділів, можна застосувати і до ономастичних та міметичних слів. Леви згадує про поширений випадок, коли «рідна мова не

здатна на таке широке або багатозначне значення, як в оригіналі; тоді перекладач повинен уточнити значення, вибрати одне з вужчих значень, а для цього він повинен знати реальність, що стоїть за текстом»¹¹.

Далі Пучек прямо вказує на проблеми перекладу корейських ономапопей та міметизмів у своїй роботі, в якій він стверджує, що переклад ономапопей та міметизмів англійською мовою (особливо тих, в яких дуже поширені підсилені та придихові приголосні та редуплікація морфем) є складним, особливо через те, що їх значення потрібно уточнювати або доповнювати відповідним прикметником чи прислівником.

3.2 Підходи до перекладу ономапопії та міметики

Леві перераховує три можливі загальні процедури перекладу ономапопей: переклад, заміна та транскрипція. Далі він конкретизує переклад, про який говорить: «Переклад можливий, якщо ономапопейна послідовність звуків набула концептуального значення і вербального характеру, як це відбувається з термінами для «мови» домашніх тварин і для найпоширеніших природних звуків». Зауважимо однак, що неможливо перекласти або замінити такі звукові послідовності, які є «унікальними, спеціальними імітаціями природних звуків». Він додає, що для таких звукових послідовностей можлива лише фонетична транскрипція. Заміна згадується як єдине можливе вирішення ситуації, в якій «і загальне значення, і залежність від лінгвістичного матеріалу»¹².

У своїй роботі Бланка Феркл наводить ширший перелік підходів до перекладу, ніж Леві. Корейська ономапопея англійською мовою:

1) Прямий переклад - заміна корейської ономапопей відповідною українською ономапопеею. У виняткових випадках існують ономапопей в обох мовах ідентичні (наприклад, 하하 -> ха-ха); якщо заданої ономапопей в

¹¹ LEVÝ, Jiří. *Umění překladau*. (с. 59)

¹² LEVÝ, Jiří. *Umění překladau*. (с. 117-118)

українській мові не існує, вона замінюється найбільш схожою українською імітацією звуку.

2) Заміна

а. Заміна дієсловом з наближеною ономапоетичною основою, що досить суттєво наближає корейську ономапопею

б. Заміна іменником з ономапоетичною основою

3) Описовий вираз

4) Переклад з прислівником

5) Повне опускання звучання та значення ономапопеї

У контексті міметичного перекладу, а саме: в деяких випадках прямий переклад корейських міметиків на українську мову можливий, але в більшості випадків прямого еквівалента не існує, і тому в перекладі використовуються різні інші способи вираження значення міметиків. На прикладах представлені наступні підходи доперекладу корейських міметиків та їх похідних на англійську мову:

1) Переклад прислівником

2) Заміна дієсловом

3) Опускання перекладу міметики (через можливе надто довге та недоречне вираження за допомогою опису або вже наявне значення міметики в наступному слові (зазвичай дієслові) і його значення впливає з контексту).

Висновки до третього розділу

При дослідженні проблеми перекладу ономастопеї та міметичних слів з англійської на корейську та українську, я зіткнулася з браком наукових джерел, що породжує затримки у дослідженні. Відсутність наукових досліджень у даній області пов'язується з твердженням про незрілість та менш лінгвістичність ономастопеї та міметики, що зазначено в статті *Onomatopoeia in English*. У розділі я намагалася представити загальні підходи до перекладу ономастопеї та міметики, а також підходи до перекладу корейських ономастопеїчних та міметичних слів з метою ілюстрації.

РОЗДІЛ 4. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У наступному розділі розглядаються результати аналізу корейського перекладу «Гаррі Поттер і філософський камінь» у порівнянні з англійським оригіналом та українським перекладом. В англійському тексті було знайдено 10 ономапей і жодної міметичної. Англійські ономапейні вирази були безпосередньо перекладені корейською та англійською мовами у вигляді ономапей. У українському перекладі не було знайдено більше ономапей або міметичних виразів, але в корейському тексті все було навпаки. У корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь», окрім вже згаданих 10 перекладених ономапей, з'явилося ще 245 ономапейних, міметичних та похідних виразів. Таким чином, загалом у корейському тексті було виявлено 255 різних ономапей, міметичних та їх похідних виразів, що складаються з самих ономапейних або міметичних виразів та суфіксів -하다, -이다, -대다, -거리다. Загалом 255 різних ономапей, міметиків та похідних виразів були, також, включені продубльовані, розширені або іншим чином модифіковані базові терміни. Ономапей, міметичні та похідні вирази неодноразово зустрічаються в розділах, тому їхня загальна кількість термінів становить 815 одиниць. Для цілей роботи зібрані дані було поділено на три основні групи:

- 1. корейська ономапей**
- 2. корейська міметика**
- 3. корейські похідні вирази**

Таблиця 1: Кількість окремих термінів у кожній категорії та їхня загальна частота вживання.

	Окремі вирази - абсолютн а частота	Окремі вирази - віднош а частота (%)	Загальна кількість виразів -	Загальн а кількість виразів -
--	---	---	------------------------------------	-------------------------------------

			абсолютн а частота	відношн а частота (%)
Ономатопе я	55	21,57	103	12,64
Міметик а	107	41,96	420	51,53
Похідні вирази	93	36,47	292	35,83

Як показано в Таблиці 1, корейські міметичні слова мають найбільшу присутність в аналізованому тексті - 107 окремих виразів (41,96%) і 420 виразів (51,53%), що становить більше половини всіх досліджуваних виразів (загалом 815 випадків вживання). На другому місці - похідні вирази від корейської ономатопеї та слів-міметиків із загальною кількістю 93 окремих виразів (36,47%) та загальною кількістю 292 вирази (35,83%). Ономатопея є найменш чисельною групою корейських слововживань із загальною кількістю 55 окремих виразів (21,57%) та загальною кількістю 103 виразів (12,64%).

Різні групи були поділені на п'ять підгруп залежно від підходу до їх перекладу.

1. прямий переклад і заміна прислівників
2. заміна дієслова
3. заміна іменника
4. заміна прикметника
5. Інші варіанти перекладу
  - а) Заміна займенником
  - б) заміна прийменника

в) додавання ономатопеїчного виразу, який повністю відсутній у корейському тексті зайвим і не може поєднуватися з жодним із виразів у відповідній частині тексту англійського оригіналу

Приклад 1. **털썩** – **FLUMP**- жух(падати з глухим шумом/стуком)

Приклад 2. **딱** - **to stop** – зупинитися

Приклад 3 . **돌돌** - **a roll**- рулон

Приклад 4. **부글부글**- **simmering** – булькаючий

Приклад 5 б). **빙** - **around** - по (кімнати та ін.)

	Ономатоп ея	Міметичні ка	Похідні вирази	Всього о виразів
Загальна кількість виразів	103	420	292	815
Прямий переклад і заміна прислівників	14 (13,59 %)	37 (8,81 %)	273 (93,49 %)	324 (39,76 %)
Заміна дієслів	54 (52,43 %)	229 (54,52 %)	0	283 (34,72 %)
Заміна іменника	16 (15,53 %)	24 (5,71 %)	17 (5,82 %)	57 (6,99 %)
Заміна прикметника	18 (17,48 %)	119 (28,34 %)	0	137 (16,81 %)

Інші	1 (0,97 %)	11 (2,62 %)	2 (0,69 %)	14 (1,72 %)
-------------	------------	----------------	---------------	----------------

У Таблиці 2 ми бачимо, що найпоширенішим способом перекладу ономатопей та міметиків була заміна дієслова (ономатопеї 52,43%, міметики 54,52%). Заміна прикметника була другою найпоширенішою формою перекладу для ономатопей та міметиків (ономатопеї 17,48%, міметики 28,34%). Для ономатопеї заміна іменника була третім найпоширенішим способом перекладу (15,53%), а для міметики - прямим перекладом і заміною прислівника (8,81%). Другим найменш поширеним підходом до перекладу для ономатопей був прямий переклад і заміна прислівників (13,59%), а для міметиків - заміна іменника (5,71%). Інші найменш поширені підходи до перекладу, які я розгляну докладніше в наступних підрозділах, були віднесені до категорії «Інше». Відносна частота цих підходів становила 0,97% для ономатопеї та 2,62% для міметиків. Якщо ми зосередимося на колонці «Похідні вирази» в таблиці 2, то помітимо лише три перекладацькі підходи, а саме: прямий переклад, який значно переважав для похідних виразів (93,49%), заміну іменника (5,82%) та інші перекладацькі підходи, також включені в категорію «Інше», але які зустрічалися в перекладі лише спорадично (0,69%). Таким чином, із загальних 815 входжень усіх ономатопейних, міметичних та похідних виразів 39,76% цих виразів було перекладено прямим перекладом або заміною, 34,72% - дієслівною заміною, 16,81% - прикметниковою заміною, 6,99% - іменниковою заміною та 1,72% усіх вилучених виразів було перекладено за допомогою інших перекладацьких прийомів.

У наступних підрозділах я більш детально опишу кожен категорію (ономатопея, міметика та похідні вирази) та підходи до їх перекладу. У межах кожної категорії я також наведу приклади ономатопеїчних, міметичних та похідних виразів разом із їхнім словниковим значенням. Для кращого розуміння контекстуального значення я також наведу кілька прикладів ономатопеїчних та міметичних слів у короткому уривку корейського перекладу «Гаррі Поттер і

філософський камінь» з його оригінальним формулюванням та англійським перекладом.

4.1 Ономатопія

У цій праці до категорії ономатопеї я відношу вирази, що імітують різні звуки. У корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» це найчастіше імітації звуків, що видаються при ударі або зіткненні з предметом або частиною людського тіла. Однак не стали винятком і імітації звуків, що видаються людиною, таких як зітхання, схлипування, плювання, хропіння тощо. Із загальної кількості 815 випадків вживання ономатопеїчних, міметичних та похідних виразів у корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь», категорія «Ономатопея» налічує 103 повторення (12,64%), що робить її найменш чисельною групою серед усіх виявлених виразів. До категорії ономатопеї також увійшли вирази, які у своєму контекстуальному значенні можуть виконувати як звукову, так і міметичну функції. Однак в аналізованому тексті корейського перекладу «Гаррі Поттер і філософський камінь» такі вирази зустрічалися в незначній кількості і найчастіше виконували звукову функцію у своєму значенні. З цієї причини для таких виразів не було створено групи слів, але вони були віднесені до категорії Ономатопеї на основі їх значення в контексті (якщо вони виконували міметичну функцію в залежності від їх контекстуального значення, то вони були віднесені до категорії Міметичні).

4.1.1 Прямий переклад і заміна прислівників

До цієї категорії належать ономатопеми, які були перекладені безпосередньо або шляхом заміни прислівників, тобто ті, що зустрічаються як ономатопеї або як прислівники в оригінальному тексті та в українському перекладі. Із загальної кількості 103 ономатопів у корейському тексті було виявлено 10 виразів, перекладених безпосередньо, та 4 вирази, перекладені шляхом заміни прислівників (13,59%). З них два англійські ономатопеїчні

вирази *smash* та *wham* з нюансами у значенні були перекладені одним і тим же корейським ономатопоетичним виразом **꽁** (див. приклад 1).

(1) **꽁** - бум, удар, тріск, імітація звуку гучного удару, удару важкого та/або великого предмета

a) **꽁 - smash - ТРИСК**

꽁! 문을 어찌나 세게 쳤던지 경첩이 툭 빠지면서...¹³

SMASH! The door was hit with such force that it swung clean off its hinges...¹⁴

А потім **ТРИСК!** Хтось вдарив по дверях з такою силою, що вони зірвалися з петель...

b) **꽁- wham – БАХ/БУМ**

꽁! 네빌은 잔디 위에 엎어져 있었다.¹⁵

WHAM – a thud and a nasty crack and Neville lay, face down, on the grass in a heap.¹⁶

БАХ - пролунав темний звук падіння, щось сильно тріснуло і Невіл лежав на на траві, обличчям донизу, купою нещастя.

Ономатопея **꽁** показана в прикладі (1) у контексті двох різних частин тексту. У першому прикладі вихідна оноMATопея *smash* перекладається корейським **꽁** та українським ТРИСК. У другому прикладі знову з'являється корейське **꽁**, але цього разу джерелом для перекладу стала англійська

---

¹³ *해리 포터와 마법사의 돌*(см. 17)

¹⁴ *Harry Potter and the Philosopher's Stone*. (см. 50)

¹⁵ *해리 포터와 마법사의 돌*(см. 58)

¹⁶ *Harry Potter and the Philosopher's Stone*. (см. 157)

ономатопея *wham*, перекладена як БАХ. Можна помітити, що корейська мова тут не розрізняє, чи йдеться про імітацію звуку, що видається при ударі, чи при зіткненні; один і той самий термін **광** може використовуватися в обох ситуаціях. Втім, англійська мова, як і українська, відзначає деяку різницю у значенні в цьому випадку. Ономатопеми *smash* і *scream* можуть використовуватися для імітації як удару, так і звуку від удару, тоді як вирази *wham* і БАХ зарезервовані лише для імітації звуку від удару. Якщо уважніше розглянути ономатопею **광**, то виявиться, що вона є прикладом ономатопеї з простим односкладовим коренем без редуплікації (див. підрозділ 2.2). У тексті кілька разів з'являється ономатопея **광** як в однокореневій формі, так і в редуплікованій (**광광**, **광광**). Що також примітно в терміні **광**, так це його варіативність. Якщо поєднати цю ономатопею з ономатопеєю **쿵** - бум, бух, імітація звуку при падінні важкого предмета на землю, яка також була прямо перекладена в аналізованому тексті з англійської ономатопеї *BOOM* (в українському перекладі - БУМ), то утворюється новий ономатопейний вираз **쿵광**- серед інших. Бум-бум, коли щось стукає, б'ється поперемінно то голосно, то тихо. Однак вираз **쿵광**, який також зустрічається в корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» у вигляді повторюваної двоскладової основи **쿵광쿵광**, було перекладено вже не прямим перекладом або заміною на прислівник, а заміною на дієслово.

Більше прикладів корейської ономатопеї в цій категорії, а також їх значення та формулювання в англійському оригіналі та українському перекладі:

(2) «**똑**» - стук, імітація звуку легкого постукування по твердій поверхні

똑 - **tap** – ТУК-ТУК

(3) «**털썩**» - серед іншого, імітація звуку, коли людина різко і сильно сідає

털썩 - **heavily** - ПЛЮХ

4.1.2 Заміна дієслова

Були включені до цієї категорії 54 (52,43%) зі 103 корейських ономатопічних виразів. Таким чином, це найчисельніша категорія в межах ономатопеї. Під час аналізу було виявлено, що в більшості випадків ономатопоеитичні вирази перекладалися шляхом заміни на дієслово, значення якого значно близьке або натякає на значення використаного корейського ономастичного виразу. Однак у тексті корейського перекладу «Гаррі Поттер і філософський камінь» також зустрічалися вирази, перекладені шляхом заміни дієсловом, яке не несе в собі значення корейської ономатопеї (див. порівняння у прикладах 1 і 2). Слід також зазначити, що хоча ономатопоеитичні вирази цієї категорії перекладаються шляхом заміни англійського дієслова, ми не можемо говорити безпосередньо про заміну лише ономатопеї (тобто про заміну дієслова), оскільки дієслово все одно залишається в корейському перекладі тексту. Отже, це прислівниковий вираз (поєднання ономатопеї зі «звичайним» дієслівним значенням), а не незалежна ономатопея. Таким чином, у корейському перекладі тексту ономатопея лише розвиває дієслово і, таким чином, виконує функцію прислівникового означення.

(1) **앙앙** – імітація звуку, що видається при голосному плачі

앙앙 - to squeak - пищати

두들리는 **앙앙** 울며 달아나더니 버논 이모부 뒤에서 무서움에 떨며
웅크리고 있는 그의 엄마 뒤로 가 숨었다.¹⁷

---

¹⁷ *해리 포터와 마법사의 돌. (см. 33)*

Dudley **squeaked** and ran to hide behind his mother, who was crouching, terrified, behind Uncle Vernon.¹⁸

Дадлі **пискнув** і побіг ховатися за матір'ю, яка злякано присіла за спиною дядька Вернона.

(2) **횡** - імітація звуку раптового і швидкого пориву вітру або раптового і швидкого польоту чи іншого руху невеликого предмета

횡 - to blow ones nose - шморгати носом

맥고나걸 교수는 대답 대신 코를 **횡** 풀었다.¹⁹

Professor McGonagall **blew her nose** in reply.²⁰

Професор **шморгнула носом** замість того, щоб відповісти.

У прикладі (1) ономапоея **앙앙**, яка була перекладена шляхом заміни дієслова писк, наведена в контексті. Дієслово squeak має ономапопеїчне значення і етимологічно походить від англійського ономапопеїчного значення «squeal» що означає імітацію звуку вереску або крику. Так само в українській мові дієслово 'пищати' походить від ономапопічного виразу «писк». **앙앙** у корейському реченні розвиває дієслово **울다** (плакати, кричати), тому фразу **앙앙 울다** можна дослівно перекласти як плакати з писком. На противагу цьому, ономапоея **횡** (2) була перекладена шляхом заміни дієслова blow у словосполученні blow ones nose, яке не несе в собі ономапопеїчного значення. Якщо ми спробуємо самостійно знайти оригінальну англійську фразу blow ones nose у корейському словнику, він запропонує нам переклад фразою **코를 풀다**, в якій, однак, ми ніде не знайдемо

¹⁸ *Harry Potter and the Philosopher's Stone. (см. 92)*

¹⁹ *해리 포터와 마법사의 돌. (см. 8)*

²⁰ *Harry Potter and the Philosopher's Stone. (см. 17)*

додаткової ономапопеї. Навпаки, коли ми шукаємо ономапопею **횡**, вона завжди подається в цьому контексті, що свідчить про те, що в англійському перекладі частина словника дає менше, ніж корейсько-англійська пояснювальна частина. Таким чином, ми можемо припустити, що при перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» корейською мовою перекладач додав словосполучення, про яке йде мова, за допомогою ономапопеїчного виразу для того, щоб передати більший «колорит» або «яскравість» розповіді.

Ономапопея **앙앙**, яка є прикладом повторюваної односкладової основи **앙**, зустрічається лише один раз у всьому тексті корейського перекладу «Гаррі Поттер і філософський камінь». Ономапопея **횡**, яка представляє простий корінь без редуплікації, з'являється двічі в тексті, обидва рази в межах однієї фрази **코를 횡 풀다** (букв. шморгати носом). У корейському тексті, однак, не стали винятком і повторювані вирази, які були перекладені шляхом заміни кількох різних дієслів. Це так звані багатозначні ономапопеї, в яких значення одного і того ж ономапопеїчного виразу може змінюватися залежно від контексту та його зв'язку з дієсловом або іменником. Я наводжу приклад, використовуючи ономапопею **탁** разом з його англійським еквівалентом та українським перекладом у Таблиці 3.

Таблиця 3: Ономапопея **탁**, перекладена із різних дієслів.

Корейська ономапопея	Оригінал в англійській мові	Український переклад
탁	to knock	Стукати
탁	to tap	Постукати
탁	to clap	плескати

탁	to flick	Клацати
탁	to spit	Плювати

Ономатопея 탁 являє собою імітацію звуку плескання, клацання, стукання або плювання. У корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» ономатопея 탁 була перекладена шляхом заміни п'яти дієслів, з яких дієслова knock, tap, clap і flick є схожими за значенням і зображують дію, при якій два або більше об'єктів наштовхуються один на одного або вдаряються один об одного і видають звук. Слово 탁 також було перекладено дієсловом плювати, яке за значенням значно відрізняється від інших дієслів і означає «плюнути» або «виплюнути».

Більше прикладів корейської ономатопеї в цій категорії, а також їхнє значення, дієслово в англійському оригіналі та український переклад:

(3) «찰깍» - клац, клацнути

찰깍 – to click – клацнути

(4) «쌩쌩» - імітація звуку, який видає вітер, коли дме сильно і безперервно

쌩쌩 – to whistle – свистіти

4.1.3 Заміна іменника

З проаналізованого тексту корейського перекладу «Гаррі Поттер і філософський камінь» було вилучено 16 (15,53%) виразів із загальної кількості 103 ономатопейних слів. Це одиниці, перекладені шляхом заміни англійського іменника, який, як показав аналіз вибірки, має одну з таких характеристик: 1) це іменник, утворений від дієслова (дієслово в інфінітиві плюс суфікс -ing), 2) вираз може виступати як іменником, так і дієсловом, не змінюючи при цьому

морфологічно своєї форми. Це пара іменник/дієслово, в якій неможливо визначити з синхронної точки зору, який член є основним (наприклад, approach означає наблизитися, але також наближення, підхід). Таким чином, відбувається конверсія між іменником і дієсловом, що є специфічним для англійського способу словотворення. Дивіться приклади (1) англійського дієслова та суфікса -ing і (2) відношення конверсії між іменником та дієсловом.

(1) 드르륵드르륵 - імітація звуку важкого предмета, що рухається грубо, нерівно по підлозі

드르륵드르륵 - a scraping - шкрябання, скрегіт

그리고는 여기저기에서 드르륵드르륵 의자가 마루를 긁어대는 시끄러운 소리가 나더니...²¹

Then there was a great **scraping** of chairs...²²

З усіх боків почулося гучне **скреготіння** стільців...

(2) 똑똑- імітація звуку, коли краплі води багаторазово падають на тверду поверхню.

똑똑- a drip - капання

그들의 발자국 소리 말고는 벽을 타고 똑똑 떨어지는 부드러운 물소리밖에 들리지 않았다.²³

---

²¹ *해리 포터와 마법사의 돌. (см. 27)*

²² *Harry Potter and the Philosopher's Stone. (см. 74)*

²³ *해리 포터와 마법사의 돌. (см. 122)*

All they could hear apart from their footsteps was **the gentle drip** of water trickling down the walls.²⁴

Окрім власних кроків, вони чули лише тихе **капання** води, що стікала по стінах.

У прикладі (1) ономапоєя 드르륵 перекладається шляхом заміни іменника скреготіння, який є похідним від англійського дієслова to scrape. Залежно від контексту, дієслово to scrape стає іменником, коли додається суфікс -ing. У прикладі (2) ономапоєя 똑똑 перекладається шляхом заміни іменника a drip, який, залежно від контексту, може функціонувати не тільки як іменник (a drip - крапля, крапелька), але й як дієслово (to drip - капати, крапати, накрапати).

Вираз 똑똑 є прикладом повторюваної односкладової основи 똑, яка, окрім імітації звуку капання, може також представляти звук легкого постукування по твердій поверхні або звук розбиття чи розбиття невеликого, але твердого предмета. Ономапоєя 드르륵 є прикладом повторюваної трискладової основи 드르륵, яка, однак, не має іншого значення, окрім наведеного у прикладі (1).

Більше прикладів корейських ономастиконімів з трискладовою основою в цій категорії, а також їх значення, вираження в англійському оригіналі та українському перекладі:

(3) «철컹» - імітація звуку ударів великих та/або важких металевих деталей одна об одну

철컹 - a clanging – брязкіт, дзенькіт

---

²⁴ *Harry Potter and the Philosopher's Stone. (см. 299)*

(4) «달가달가닥» - імітація звуку невеликих твердих предметів, які неодноразово б'ються один об одного

달가닥달가닥 - a clattering – брязкання, деренчання

4.1.4 Заміна прикметника

Вісімнадцять (17,48%) зі 103 корейських онома топів було перекладено шляхом заміни прикметника. За винятком одного виразу (див. приклад 1), усі онома топи були перекладені шляхом заміни прикметником на -ing, який формально ідентичний дієприкметнику теперішнього часу. Однак він відрізняється від дієприкметника своєю прикметниковою поведінкою, тобто може підсилюватися словами more та most (напр, interesting – more interesting) (див. приклад 2). Я припускаю, що причиною частоті заміни прикметників, що закінчуються на суфікс -ing, є вираження актуальності, оскільки прикметники у формі ing в англійському оригіналі «Гаррі Поттер і філософський камінь» завжди виражають властивість, якість або відношення до об'єкта, що відбувається в даний момент.

(1) **좌르르**- імітація звуку падаючого струмка або крапель води

좌르르 - juicy - соковитий

...그가 제일 먼저 꼬치에서 통통하고 기름기가 **좌르르** 흐르는, 살짝 탄 소시지 여섯 개를 빼내자...²⁵

...as he slid the first six fat, **juicy**, slightly burnt sausages from the poker...²⁶

---

²⁵ *해리 포터와 마법사의 돌*. (cm. 18)

²⁶ *Harry Potter and the Philosopher's Stone*. (cm. 52)

...коли він зняв перші шість товстих, **соковитих**, злегка підгорілих ковбасок зі сковорідки... (2) 우두둑우두둑- хрум-хрум, тріск-тріск, імітація хрускоту, потріскування

우두둑우두둑 - crunching – хрускіт, тріск

그런데(2 분)저 우두둑우두둑 부서지는 소리는 뭐지?²⁷

And (two minutes to go) what was that funny **crunching** noise?²⁸

I (за дві хвилини до кінця) що це був за дивний **хрускіт**?

У прикладі (1) оноματοпея **좌르르** (часткова редуплікація) перекладена шляхом заміни з простого прикметникового означення juicy (перекладається англійською мовою як соковитий). На противагу цьому, оноματοпоестичний вираз 우두둑우두둑, (утворений редуплікацією трискладової основи), який у прикладі (2) замінено прикметником у дієслівній формі минулого часу дієприкметника crunching. Це дієприкметник, утворений від дієслова to crunch, який стає прикметником, коли до основи дієслова додається суфікс -ing. В англійському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» прикметник crunching було перекладено як «тріск». Український прикметник crunching також походить від дієслова, а саме від активного дієприкметника, який утворюється шляхом додавання словотворчого суфікса до основи дієслова. Прямий переклад запозичення прикметника з англійської мови, однак, було радше винятком у випадку з цим фантастичним романом. Англійські прикметники частіше перекладалися на англійську мову шляхом заміни іменника або дієслова (див. Додаток 1).

---

²⁷ *해리 포터와 마법사의 돌*. (см. 17)

²⁸ *Harry Potter and the Philosopher's Stone*. (см. 48)

Інші приклади корейської ономастики в цій категорії, разом з їхнім значенням, вираженням в англійському оригіналі та значенням, вираженням в англійському оригіналі та українському перекладі:

(3) «**푹**» - імітація звуку удару або коли щось ламається, але не дуже голосно

푹 - punching - удар

(4) «**줄줄**» - імітація звуку сильного потоку води або іншої рідини, що тече і вдаряється об землю

줄줄 - drooling- текти, сочитися

4.2 Міметика

У цій статті я включила вирази, що імітують рух та зовнішній вигляд, до категорії «Міметики». У корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» це найчастіше імітація руху ходьби або бігу, або імітація руху різних предметів чи імітація їхнього зовнішнього вигляду. Однак не стали винятком і імітації сміху, міміки тощо. Із загальних 815 входжень ономатопеїчних, міметичних та похідних виразів у корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» категорія міміки складається з 420 повторюваних входжень (51,53%) і, таким чином, становить найбільшу групу з усіх 815 виявлених виразів. Як і в категорії «Ономатопея», до категорії «Міметика» також увійшли вирази, які за своїм контекстуальним значенням можуть виконувати як міметичну, так і ономатопеїчну функції. Ті вирази, які з двох можливостей виконували міметичну функцію на основі свого контекстуального значення, були включені до категорії міметики без створення власних категорій слів.

Це стосується, наприклад, міметичного виразу **ㅉ**, який зустрічається в корейському тексті двічі, але кожного разу з іншим значенням. Таким чином,

міметичний термін **툩** є багатозначним терміном, і його значення змінюється в корейському перекладі цього залежно від його асоціації з двома різними дієсловами. Вперше міметичний термін **툩** з'являється в тексті у поєднанні з корейським дієсловом **내뱉다**, що буквально означає плювати, випльовувати, а також випльовувати або викидати (велику кількість чогось). Фраза **툩 내뱉다**, однак, означає відкрито говорити, промовляти або безпосередньо виплескувати велику кількість інформації. Вдруге термін **툩** з'являється в корейському тексті в поєднанні з дієсловом **불거지다**, що означає стирчати, випирати або випинатися. Однак у поєднанні з міметичним терміном **툩** вони мають значення висуватися, випинатися, вилазити з орбіт (очей) та ін.

4.2.1 Прямий переклад і заміна прислівників

Із загальних 420 міметичних входжень у корейському тексті було знайдено 37 виразів, перекладених шляхом заміни прислівника (8,81%), але в корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» не було знайдено жодної міметичної відповідності, перекладеної шляхом прямого перекладу. Однак низька частотність або повна відсутність міметичних та ономатопейчних виразів є поширеним явищем в англійській або українській літературі (за винятком літератури для дітей та коміксів), оскільки міметичні та ономатопейчні слова переважно сприймаються як засоби дитячого мовлення як в українській, так і в англійській мовах, порівняно з корейською мовою. Однак у корейській мові це не так: використання міметичних та ономатопейних слів є поширеним в усній та письмовій мові серед корейців різного віку. У корейській мові до міметиків належать вирази, які класифікуються як звичайні прислівники в українській або англійській мовах (див. приклади (1) і (2)).

(1) 바싹 - бути близьким до (когось, чогось)

바싹 - close - близько

퀴렐이 그의 뒤에 바싹 붙어 섰다.²⁹

Quirrell moved **close** behind him.³⁰

Квіррелл рухався **близько** позаду нього.

(2) 바짝 - дуже близько, бути в тісному контакті

바짝 - close - близько

그가 커다란 보랏빛 얼굴을 해리의 얼굴 앞으로 바짝 갖다대며 말했다.³¹

...he had said, putting his large purple face right up **close** to Harry's...³²

...сказав він, піднісши своє товсте коричневе **обличчя впритул** до обличчя Гаррі...

У прикладах (1) і (2) наведено два морфологічно та семантично дуже схожі мімети, обидва з яких перекладено шляхом заміни англійського прислівника close (що потім перекладається українською словом близько). Хоча обидва вихідні прислівники ідентичні, значення корейських міметиків 바싹 і 바짝 дещо відрізняються за інтенсивністю значення, оскільки міметик 바짝 (2) описує тіснішу близькість, ніж міметик 바싹 (1). Обидва згадані вище міметики утворені простим двоскладовим коренем без редуплікації. Однак, якщо ми подивимося на корейський переклад «Гаррі Поттер і філософський камінь», то знайдемо міметичний вираз 바짝 також у редуплікованій формі 바짝바짝. Одне зі значень

---

²⁹ *해리 포터와 마법사의 돌*. (cm. 128)

³⁰ *Harry Potter and the Philosopher's Stone*. (cm. 314)

³¹ *해리 포터와 마법사의 돌*. (cm. 10)

³² *Harry Potter and the Philosopher's Stone*. (cm. 25)

цього редуплікованого виразу також дуже близько або близько, але в корейському тексті воно описує ситуацію, в якій людина настільки схвильована, що в неї пересихає в роті. В аналізованому тексті 바짝 зустрічається в редуплікованій формі двічі, але в жодному з цих випадків він не був перекладений шляхом заміни прислівником, а скоріше дієсловом to go dry (в українському виданні - пересохнути в роті) та прикметником dry (в українському виданні - пересохнути в горлі).

Іншим прикладом міметичної лексеми, перекладеної шляхом заміни прислівника, є вираз 흘끗, що означає швидкоплинно, крадькома, таємно (наприклад, дивитися на щось). У корейському тексті міметичну роль відіграє дієслово 바라보다, що буквально означає витріщатися, дивитися, і в поєднанні з вищезгаданим дієсловом може бути дослівно перекладено як кидати на когось швидкоплинний погляд. Однак міметичний відповідник перекладають, замінюючи його на англійське quickly, а потім перекладають українською як поспіхом. Виникає питання, чому перекладач на корейську мову вдався до міметичного 흘끗, значення якого не зовсім точно порівняно з англійським оригіналом, адже при великій кількості міметичних дієслів у корейській мові пропонуються дещо точніші вирази, такі як 힐끗(швидко в значенні подивитися один раз) або 획 (швидко в значенні швидко озирнутися).

Більше прикладів корейських міметичних виразів у цій категорії, а також їхні значення, вирази в англійському оригіналі та українському перекладі:

(3) **푼** - вниз, означає глибоко схилити голову

푼 - down - вниз

(4) 불쑥 - серед іншого, раптово, як грім серед ясного неба, у значенні раптово з'явитися десь

불쑥 - suddenly - раптом

4.2.2 Заміна дієслова

До цієї категорії увійшли 229 (54,52%) з 420 корейських міметичних виразів. Таким чином, це найчисельніша категорія в межах категорії Міметики. Як і у випадку з категорією «Ономатопея», вирази в категорії «Міметика» перекладалися шляхом 1) заміни дієсловом, значення якого є дуже близьким до значення використаних корейських міметичних виразів, або 2) заміни дієсловом, яке не несе в собі значення корейського міметичного виразу (див. порівняння у прикладі 1). Однак навіть у випадку з міметичними виразами ми не можемо говорити безпосередньо про заміну лише міметиком (тобто міметичним виразом для дієслова), оскільки навіть у цьому випадку дієслово залишається в корейському перекладі тексту. Таким чином, це скоріше прислівниковий вираз, в якому міметичний вираз поєднується зі «звичайним» дієслівним значенням, ніж незалежний міметичний вираз.

(1) 꿀꺽- ковток, імітація ковтка

a) **꿀꺽 - to gulp - ковтати (порожнечу)**

해그리드는 침을 꿀꺽 삼켰지만 말이 나오지 않았다.³³

HaGRID **gulped**, but no words came out.³⁴

Хаґрід важко **ковтнув**, але не міг вимовити й слова.

---

³³ *해리 포터와 마법사의 돌. (см. 21)*

³⁴ *Harry Potter and the Philosopher's Stone. (см. 59)*

b) **꿀꺽 - to swallow - ковтати**

맥고나걸 교수는 마음을 바꾸었는지 침을 꿀꺽 삼킨 뒤 마침내 입을 열었다.³⁵

Professor McGonagall opened her mouth, changed her mind, **swallowed** and then said...³⁶

Професорка Макґонегел відкрила було рота, але потім передумала, **ковтнула** і сказала...

У прикладі 1(a) корейський міметик 꿀꺽 введено в контекст, який розвиває корейське дієслово 삼키다 (ковтати) у реченні. Міметик було перекладено разом із цим дієсловом, замінивши його на дієслово gulp. Однак дієслово gulp в англійській мові має оноματοпеїчне, а не міметичне значення і етимологічно походить від англійського ономатоніма «gulp», що позначає імітацію звуку ковтання. У українському перекладі gulp перекладається «звичайним» значенням дієслова ковтати, утвореним за допомогою прислівника порожньо, але воно відрізняється за значенням від міметичного 꿀꺽. У прикладі 1(b) також наведено приклад з виразом 꿀꺽, але він був перекладений разом з корейським дієсловом 삼키다 шляхом заміни на дієслово swallow, яке не несе в собі міметичного значення. У українському перекладі термін «swallow» був перекладений «звичайним» дієсловом ковтати, яке вже ідентичне за значенням з англійським дієсловом.

Можна помітити, що і в прикладі 1(a), і в прикладі 1(б) міметик 꿀꺽 утворює одне й те саме дієслово, в цьому випадку - 삼키다. Це пояснюється тим,

---

³⁵ *해리 포터와 마법사의 돌. (см. 7)*

³⁶ *Harry Potter and the Philosopher's Stone. (см. 14)*

що деякі міметики, а також ономапопеї пов'язані лише з одним або кількома дієсловами, в присутності яких вони завжди зустрічаються і, таким чином, розвивають їх. Ми говоримо тут про так звану сполучуваність міметичних та ономапопеїчних виразів з дієсловами, з якими даний вираз може бути сумісним:

- а) лише з одним дієсловом
- б) з кількома дієсловами, але зі схожими значеннями
- в) переважно з одним дієсловом, але також може зустрічатися в поєднанні з іншими дієсловами з різними значеннями
- г) кількома дієсловами з різними значеннями

Згаданий вище **꿀꺽** належить до категорії б), тобто поєднується з більш ніж одним дієсловом, а саме з двома дієсловами зі схожим значенням. Це вищезгадане дієслово **삼키다**(ковтати), але воно також може зустрічатися у фразі **꿀꺽 마시다**, що дослівно можна перекласти як пити одним ковтком.

Таблиця 4: Міметичний **획** у поєднанні з дієсловами

Корейськи й міметик у поєднанні з дієсловом	Словникови й переклад міметичного дієприкметника у поєднанні з дієсловом	Оригінал англійсько ю мовою	Українськи й переклад
획 돌리다	швидко обертатися (навколо осі)	to jerk	різко повернутися

획 돌아서다	швидко розвернутися	to turn	Обертатися
획 납아채다	ривком/ швидко підхопити, вирвати	to seize	Смикати / схопити
획 잡아 빼다	швидко висмикнути	to jerk out	Смикати / схопити
획 숙이다	швидко присісти, нахилитися	to duck	Пригнутися , ухилитися
획 날아가다	Швидко (про)літати	to fly off	Відлітати
획 열리다	ривком/ швидко відчинятися (напр. двері)	to swing open	Відчиняти

Найпоширенішим міметиком, перекладеним шляхом заміни дієслова в корейському тексті «Гаррі Поттер і філософський камінь», виявився вираз **획**, словниковий переклад якого - швидко, оперативно, енергійно. Це міметичний вираз, який поєднується з кількома корейськими дієсловами з різними значеннями, і тому його також було перекладено шляхом заміни дієслів з різними значеннями в корейському перекладі. Міметична частка **획** зустрічається загалом дев'ятнадцять разів у корейському варіанті перекладу, чотирнадцять з яких було перекладено за допомогою дієслівної заміни. У Таблиці 4 я наводжу міметичні вирази у поєднанні з дієсловами з корейського тексту разом з їх словниковим перекладом, виразом в англійському оригіналі та

виразом в українському варіанті тексту. Можна помітити, що словосполучення **핵** з дієсловами **돌리다** і **돌아서다** схожі за значенням, оскільки обидва ці словосполучення описують обертальний рух. Так само дієслова **냅아채다** і **잡아빼다**, утворені від міметичного **핵**, мають схоже значення, тобто швидко та/або ривком схопити (що, кого). Однак ці пари відрізняються одна від одної та від інших фразеологізмів у таблиці 4.

Міметичний вираз **꿀꺽** з прикладу (1) складається з простого двоскладового кореня без редуплікації, а міметичний вираз **핵** з таблиці 4 утворений простим односкладовим коренем також без редуплікації. Однак серед міметиків аналіз також виявив вирази, до яких було застосовано редуплікацію із застосуванням орфографічних змін. Це вирази **허둥지둥** та **빙글탱글**, в яких у другому корені змінено весь склад. У прикладах (2) і (3) я перелічую згадані міметизми разом з їхнім значенням, виразом в англійському оригіналі та українським перекладом:

4.2.3 Заміна іменника

З проаналізованого тексту корейського перекладу «Гаррі Поттер і філософський камінь» було вилучено 24 (5,71%) одиниці із загальної кількості 420 слів-міметиків. Це міметичні вирази, перекладені шляхом заміни англійського іменника, який, як і ономапоєя, мають одну з наступних характеристик:

1) це іменник, утворений від дієслова (дієслово в інфінітиві плюс суфікс -ing),

2) вираз може функціонувати і як іменник, і як дієслово без морфологічної зміни своєї форми. Це іменниково-дієслівна пара, для якої з синхронної точки зору неможливо визначити, який член є основним. Таким чином, відбувається

конверсія між іменником і дієсловом, характерна для англійського способу словотворення. Див. приклади (1) - англійське дієслово та суфікс -ing і (2) - конверсія між іменником та дієсловом.

(1) 살랑살랑 - імітація повільного руху маленького та/або легкого предмета за вітром

살랑살랑 - a rustling - шелест

그들은 그가 덩불을 헤치고 나아가는 소리를 들으며 낙엽들이 살랑살랑 떨어지는 것 말고는 아무 소리도 들을 수 없을때까지, 겁에 질려서, 서로 얼굴만 바라보고 서 있었다.³⁷

They heard him crashing away through the undergrowth and stood looking at each other, very scared, until they couldn't hear anything but the **rustling** of leaves around them.³⁸

Вони почули, як він промчав крізь гущавину, і стояли, дивлячись один на одного, обидва дуже налякані, поки не почули нічого, окрім **шелесту** листя навколо них.

(2) 펄쩍 - раптово в сильному (стрибку) або польоті

펄쩍 - a leap - стрибок

해리는 한번에 펄쩍 뛰어 그 열쇠를 잡고는 문을 콧 닫고 잠갔다.³⁹

---

³⁷ *해리 포터와 마법사의 돌.* (cm. 111)

³⁸ *Harry Potter and the Philosopher's Stone.* (cm. 273)

³⁹ *해리 포터와 마법사의 돌.* (cm. 70)

With one great **leap**, Harry managed to grab the key, slam the door and lock it.⁴⁰

Потім одним стрибком Гаррі кинувся вперед, схопив ключ, гучно закрив двері і замкнув їх.

У прикладі (1) міметичний вираз **살랑살랑** перекладено шляхом заміни іменника *rustling*(шелест, шурхіт), який є похідним від англійського дієслова *to rustle*(шарудить, шелестить). Залежно від контексту, дієслово *to rustle* стає іменником, коли додається суфікс *-ing*. Таким чином, міметичний вираз **살랑살랑** є єдиним серед міметиків цієї категорії, який замінює англійський іменник, утворений від дієслова (дієслово плюс суфікс *-ing*). Якщо ми уважніше розглянемо **살랑살랑** у цьому контексті, то виявимо, що корейський оповідач називає його імітацією чутного звуку, тобто ономапопеєю, хоча словники **한국어 학습사전**, **표중구대사전** та **우리말사전** тлумачать цей термін виключно як міметичний, а саме як імітацію руху. Хоча в корейському тексті прямо не сказано, що **살랑살랑** імітує звук, в уривку [...]낙엽들이 **살랑살랑** 떨어지는 것 말고는 아무 소리도 들을 수 없을때까지 [...] оповідач згадує, що нічого, крім шелесту листя, не було чутно, тож припустимо, що в даному випадку йдеться про слухове сприйняття. Однак англійський оригінал тексту показує, що непряме позначення міметичного **살랑살랑** як ономапопеїчного виразу зумовлене впливом точного перекладу. В англійській мові дієслово *rustle* етимологічно походить від ономапопеїчного виразу «*rustle*». У українській мові термін шелестіти етимологічно походить від терміна шурхіт. У прикладі (2) міметичний **펼쩍** перекладено шляхом заміни іменника стрибок, який може функціонувати в

---

⁴⁰ *Harry Potter and the Philosopher's Stone. (см. 187)*

реченні як іменник (a leap - стрибати, перестрибувати, стрибати), а також як дієслово (to leap - перестрибувати, перестрибувати).

Вираз **살랑살랑** у прикладі (1) розвиває дієслово **떨어지다** (падати, впасти), з яким його найчастіше асоціюють. Однак воно також може зустрічатися в присутності дієслова **흔들다**(гойдатися, гойдатися, гойдатися) або **불다** (дмухати, дмухати, дмухати). Таким чином, це міметичний вираз, сумісний насамперед з одним дієсловом, але також може зустрічатися в поєднанні з іншими дієсловами з різними значеннями. На противагу цьому, міметичний вираз **펼쩍**, який розвиває дієслово **뛰다** (стрибати, підстрибувати, а також бігти, тікати або ухилятися) у прикладі (2), не пов'язаний з жодним іншим дієсловом у корейській мові, а отже, сумісний лише з цим одним дієсловом.

Інші приклади корейських міметиків у цій категорії разом з їхнім значенням, вираженням в англійському оригіналі та українському перекладі:

(3) **깜짝**- переляканий, приголомшений, здивований, вражений

깜짝- an amazement - подив

(4) **돌돌**- по спіралі, у закрученій, скрученій формі

돌돌 - a rol - рулон

4.2.4 Заміна прикметника

За допомогою заміни прикметника перекладено 119 (28,34%) виразів із загальної кількості 420 корейських слів-міметиків. Міметичні слова цієї категорії перекладалися як шляхом заміни «звичайним» прикметником, так і шляхом заміни прикметником, що закінчується на -ing або -ed. Прикметник із суфіксом -ing формально ідентичний дієприкметнику теперішнього часу. Однак, як я вже

згадувала в підрозділі 2.1.4, прикметники на -ing відрізняються від дієприкметників своєю прикметниковою поведінкою, тобто їх можна оцінювати за допомогою слів more та most (наприклад, interesting - більш цікавий). Прикметник із суфіксом -ed, у свою чергу, формально ідентичний дієприкметнику минулого часу. Як і у випадку з уривчастою ономапоєю, у міметиків, більше виразів було перекладено шляхом заміни прикметника з суфіксом (73 вирази), ніж на прикметник «загальний» (46 виразів).

(1) 뒤룩뒤룩 - бути настільки товстим, що м'язи обвисають, а шкіра з жиром нависає

뒤룩뒤룩 - beefy - м'ясистий

그는 목이 거의 없을 정도로 살이 뒤룩뒤룩 찢 몸집이 큰 사내로, 코밑에는 커다란 콧수효을 기르고 있었다.⁴¹

He was a big, **beefy** man with hardly any neck, although he did have a very large moustache.⁴²

Він був високим, **м'язистим** чоловіком, у якого майже не було шиї, але він мав дуже довгі вуса.

(2) 누덕누덕- латати, зшивати зі зношених і розірваних шматків тканини

누덕누덕 - patched - латаний

이 모자는 누덕누덕 기워지고 해진 데다 아주 더럽기까지 했다.⁴³

---

⁴¹ *해리 포터와 마법사의 돌. (см. 2)*

⁴² *Harry Potter and the Philosopher's Stone. (см. 1)*

⁴³ *해리 포터와 마법사의 돌. (см. 46)*

This hat was **patched** and frayed and extremely dirty.⁴⁴

...гостроверхий капелюх чарівника, весь пошарпаний, **латаний** і такий брудний...

У прикладі (1) міметичним відповідником є 뒤룩뒤룩 (редуплікація двоскладової основи) перекладено шляхом заміни з простого прикметникового означення beefy (перекладено у творі як м'язистий). На противагу цьому, вираз 누덕덕 (редуплікація двоскладової основи) замінено прикметниковою формою дієприкметника минулого часу залатаний у прикладі (2). Це дієприкметник, утворений від дієслова to patch, який стає прикметником, коли до основи дієслова додається суфікс -ed. В англійському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» patched перекладено як латаний. Український прикметник латаний - це також прикметник, похідний від дієслова, а саме від активного дієприкметника, який утворюється шляхом додавання словотворчого суфікса до основи дієслова.

Таблиця 5: Міметичний 가득 з англійськими прикметниками та їхній англійський переклад

Корейська міметика	Оригінал англійською мовою	Український переклад
가득	Full	повний
가득	Packed	повний
가득	Filled	повний, наповнений

У Таблиці 5 ми можемо помітити, що міметизм 가득 був перекладений у корейському тексті шляхом заміни «звичайного» прикметника повний та двох прикметників із суфіксом -ed, а саме прикметника упакований (утворений від

⁴⁴ Harry Potter and the Philosopher's Stone. (см. 125)

дієслова to pack) та прикметника наповнений (утворений від дієслова to fill). Всі три англійські прикметники мають схоже значення, тобто виражають стан наповненості. Те саме стосується українського перекладу прикметників повний і упакований, які були перекладені одним і тим самим прикметником повний. Натомість англійський прикметник filled перекладено дієсловом яке відрізняється за значенням від прикметника filled.

Інші приклади корейських міметиків у цій категорії разом з їхнім значенням, вираженням в англійському оригіналі та українському перекладі:

(3) 텅- порожній, опис стану, коли всередині великого об'єкта/речі нічого немає

텅- empty - порожній

(4) 활활- імітація рухів вогню, який сильно/енергійно горить

활활- flaming - палаючий

4.3 Похідні вирази

У цій роботі до категорії «Похідні вирази» я включаю похідні від оноματοпеїчних та міметичних виразів, зокрема похідні, утворені за допомогою оноματοпеїчного або міметичного кореня (як простого, так і редульованого) та словотвірних суфіксів -이다, -하다, -거리다, -대다. Із загальних 815 входжень оноματοпеїчних, міметичних та похідних виразів у корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» категорія Похідні вирази складається з 292 повторюваних випадків (35,83%). На відміну від оноματοпеїчних та міметичних виразів, категорія Похідні вирази поділяється лише на три підкатегорії відповідно до перекладацького підходу, а саме: прямий переклад, заміна іменника та інші. Для виразів, утворених за допомогою оноματοпеїчних і міметичних коренів та вищезгаданих дериваційних суфіксів, ми не можемо

говорити про заміну дієслова або прикметника, оскільки корейські вирази, утворені таким чином, самі є дієсловами дії або якості (див. підрозділ 2.3).

4.3.1 Прямий переклад

Ця категорія включає 273 похідні вирази (93,49%) від загальної кількості 292 входження корейських похідних. Терміни цієї категорії були перекладені безпосередньо з прислівників, дієслів та прикметників з англійського оригіналу тексту.

(1) **큁큁거리다** - сопіти, нюхати, винюхувати, видавати повторювані звуки гучні вдихи і видихи через ніздрі

큁큁거리다- to sniff - нюхати

그 개는 그들을 볼 수는 없었지만, 코는 세 개가 모두 그들이 있는 방향에서 미친 듯이 **큁큁**거렸다.⁴⁵

All three of the dog's noses **sniffed** madly in their direction, even though it couldn't see them. ⁴⁶

Усі три собачі голови шалено **винюхували** в їхньому напрямку, хоча й не бачили їх.

У прикладі (1) я наводжу корейське дієслово дії **큁큁거리다** утворене за допомогою редульованого односкладового ониматопоетичного кореня **큁** та суфікса **-거리다**. Еквівалентом дієслова **큁큁거리다** в англійському тексті є дієслово **to sniff**, яке етимологічно походить від англійського ониматоніма «sniff» (імітація звуку при нюханні). В українському виданні дієслово **sniff** було

---

⁴⁵ *해리 포터와 마법사의 돌*. (см. 120)

⁴⁶ *Harry Potter and the Philosopher's Stone*. (см. 295)

перекладено дієсловом нюхати яке також має ономапейне походження. Дієслово **콩콩거리다** зустрічається в корейському перекладі загалом чотири рази, два з яких були перекладені безпосередньо з дієслова, що є вищезгаданим англійським дієсловом **sniff**. Однак в англійському тексті твору воно було перекладено по-іншому, тобто як вищезгадане **sniff**, а також як **wind**. Переклад дієсловом сопіння є цікавим вибором по відношенню до англійського дієслова **sniff**, оскільки згадане вище англійське дієслово викликає скоріше повторювані короткі вдихи і видихи через ніс, тоді як українське дієслово сопіння викликає довгий безперервний вдих через ніс. На мою думку, більш точним еквівалентом для нюху є англійська фраза **catch/get a wind/scent**, яку дослівно можна перекласти українською як зловити вітер/запах.

Дубльований корінь **콩** з прикладу дієслова **콩콩거리다** також з'явився в корейському перекладі у поєднанні з суфіксом **-대다** як дієприслівник **콩콩대다**. Обидва згадані дієслова мають однакове значення в корейській мові.

Інші приклади корейських похідних виразів у цій категорії, разом із їх значенням, в англійському оригіналі та українському перекладі:

(2) **씩씩하다 (씩씩하게)** - жвавий, енергійний (жваво, енергійно), коли чиясь поведінка є енергійною

씩씩하게 - briskly - квапливо

(3) **반짝이다(반짝이는)** - виблискувати, іскритися, сяяти (мерехтіти, іскристий, світлий), коли маленькі вогники багаторазово з'являються і зникають

반짝이는 - shiny – блискучий

Приклад (2) демонструє якісний прикметник **씩씩하다**, утворене редуPLICATIONOVANого односкладового ономатопоетичного кореня та суфікса **-하다**.

У корейському тексті дієслово **씩씩하다** зустрічається з суфіксом **-게** у формі дієприслівникового детермінанта **씩씩하게**. **씩씩하게** було перекладено з англійського прислівника **briky**, а потім перекладено англійською як прислівник **квапливо**.

У прикладі (3) я наводжу дієслово дії **반짝이다**, утворене двоскладовим міметичним коренем і суфіксом **-이다**. У корейському перекладі твору дієслово **반짝이다** зустрічається у формі теперішнього часу з закінченням **-는**, тобто як **반짝이는**. **반짝이는** було перекладено з англійського прикметника **shiny**, на українську мову перекладено як **блискучий**.

4.3.2 Заміна іменника

Заміна іменника була використана для перекладу 17 виразів (5,82%) із загальної кількості 292 уривків похідних виразів. При аналізі цих похідних виразів було виявлено два варіанти заміни іменника: повна заміна та заміна, при якій англійський іменник замінюється корейським дієсловом, утвореним за допомогою ономотопічного або міметичного кореня та іншого іменника. При повній заміні іменник повністю замінюється корейським дієсловом дії або якості. У другому варіанті заміни англійський іменник з ономотопічним або міметичним значенням також замінювався дієсловом дії або якісним прикметником, але цього разу у формі дієприкметника теперішнього часу. Однак цей дієприкметник додатково розвиває інший іменник без ономотопічного чи міметичного значення в корейському тексті. Найчастіше це були іменники **소리** (звук), **소음** (шум) у

поєднанні з дієсловами, утвореними від ономаіопічного кореня, та іменник 것 (щось, річ) у поєднанні з дієсловами, утвореними від міметичного кореня.

(1) 훌쩍거리다 - скиглити, сопіти, дихати носом при застуді (нежить)

훌쩍거리다 - sobs - схлипувати

두들리가 가짜로 훌쩍거리며 간이 이렇게 말했다.⁴⁷

Dudley yelled between huge **sobs**.⁴⁸

...Дадлі кричав між удаваними гучними **схлипуваннями**.

(2) 수군거리다 - шепотіти, говорити тихим голосом, щоб інші не почули/не зрозуміли

수군거리다 - whispers - шепотіти

해리가 앞으로 걸어나가자, 썩 하고 타는 불처럼 갑자기 연회장 여기저기서 수군거리는 소리가 들렸다.⁴⁹

As Harry stepped forward, **whispers** suddenly broke out like little hissing fires all over the hall.⁵⁰

Коли Гаррі ступив вперед, з усіх боків одразу почулося шепотіння, наче по всій залі запалали маленькі шиплячі вогники.

У прикладі (1) представлено дієслово дії 훌쩍거리다, утворене двоскладовим коренем без редуплікації, що може бути як ономаіопеєю, так і

---

⁴⁷ 해리 포터와 마법사의 돌. (cm. 10)

⁴⁸ Harry Potter and the Philosopher's Stone. (cm. 24)

⁴⁹ 해리 포터와 마법사의 돌. (cm. 46)

⁵⁰ Harry Potter and the Philosopher's Stone. (cm. 129)

міметиком. У прикладі це дієслово завершується сполучниковим закінченням -며. 흘쩍거리다 перекладено повною заміною англійського іменника sobs (в однині та в родовому відмінку), в українському перекладі тексту - іменником схлипування.

У прикладі (2) дієслово дії 수군거리다 передано дієприкметником теперішнього часу із закінченням -는. У поєднанні з іменником 소리 (수군거리는 소리) було перекладено шляхом заміни англійським іменником whispers (мн. ч. шепіт), в англійському перекладі іменником шепотіння.

Висновки до четвертого розділу

У підрозділах детально описано про оноματοпею, міметику та похідні вирази враховуючи підходи до їх перекладу: У межах кожної категорії наведено приклади ономатопеїчних, міметичних та похідних виразів разом із їхнім словниковим значенням. Для кращого розуміння контекстуального значення також наведені кілька прикладів ономатопеїчних та міметичних слів з уривків перекладів «Гаррі Поттер і філософський камінь» .

ВИСНОВКИ

Метою цієї бакалаврської роботи було порівняння текстів і виявлення стратегій, використаних при перекладі або повторній вставці ономатопеї та міметичних виразів у корейській версії перекладу в порівнянні з англійським оригіналом і українським перекладом, і таким чином виявити, чи зустрічаються корейська ономатопея та міметика, знайдені в оригінальному творі, так само в англійській формі, або ж авторська ідея виражається в оригінальному творі в інший спосіб, ніж за допомогою фонем. Виходячи з цих цілей, було також висунуто гіпотезу, що ономатопея зустрічається в корейському тексті так само, як і в англійському та українському текстах, але міметичні слова будуть зустрічатися частіше.

У корейському перекладі «Гаррі Поттер і філософський камінь» було знайдено 255 різних ономатопей, міметиків та їхніх похідних, але вони зустрічаються в тексті неодноразово. Таким чином, їхня загальна кількість становить 815 виразів. Корейські ономатопеї зустрічаються 103 рази (12,64%), мімети 420 разів (51,53%) і похідні вирази (дієслова дії та якості) 292 рази (35,83%). В англійському тексті було знайдено 10 ономатопей і жодної міметики. Англійські ономатопеїчні вирази були перекладені безпосередньо англійською мовою у формі ономатопеї. В українському перекладі твору порівняно з англійським оригіналом не було знайдено більше ономатопей або міметичних виразів. Ці дані частково спростовують гіпотезу. Хоча міметичні вирази дійсно зустрічаються в більшій кількості в корейському тексті порівняно з англійським та українським текстами, припущення про те, що ономатопея буде однаковою в усіх трьох текстах, більше не підтверджується. Більша кількість не лише ономатопеї, але й міметичних одиниць у корейському тексті порівняно з англійським виправдана підходом до їх перекладу. Це пояснюється тим, що корейська ономатопея часто розвиває «звичайне» дієслово або іменник, а потім перекладається разом з ним шляхом заміни тільки дієслова, іменника або іншого

типу слова, яке, однак, несе в собі значення корейської ономапопеї або міметичного відповідника в англійському тексті.

За результатами аналізу уривків ономапопеї та міметиків було визначено п'ять можливих способів перекладу, а саме: прямий переклад та заміна прислівників, заміна дієслів, заміна іменників, заміна прикметників та інші (заміна прийменників або додавання ономапопеїчного виразу, який є абсолютно зайвим у корейському тексті і не може бути пов'язаний з жодним із виразів у відповідній частині англійського тексту оригіналу).

Із 103 випадків вживання корейської ономапопеї заміни дієслова становлять 52,43% (54 вирази), шляхом заміни прикметником 17,48% (18 виразів), шляхом заміни іменником 15,53% (16 виразів), шляхом прямого перекладу або заміни прислівником 13,59% (14 виразів) та іншими способами 0,97% (1 вираз).

Що стосується корейських міметиків, то із загальної кількості 420 термінів 54,52% (229 термінів) було перекладено шляхом заміни дієслова, 28,34% (119 термінів) - шляхом заміни прикметника, 8,81% (37 термінів) - шляхом прямого перекладу або заміни прислівника, 5,71% (24 терміни) - шляхом заміни іменника і 2,62% (11 термінів) - іншими способами.

За результатами аналізу уривків виразів, похідних від ономапопів та міметиків, зокрема похідних дієслів дії та якісних прикметників, було виявлено лише три перекладацькі процедури порівняно з ономапопами та міметиками. Це прямий переклад, заміна іменника та інша (заміна займенника та додавання ономапопеїчного виразу, який є абсолютно зайвим у корейському тексті і не може асоціюватися з жодним із виразів у відповідній частині англійського оригінального тексту). Із загальної кількості 292 похідних виразів 93,49% (273 вирази) було перекладено безпосередньо, 5,82% (17 виразів) було перекладено шляхом заміни іменника, а 0,69% (2 вирази) було перекладено іншими способами.

Переважаюча практика перекладу ономапопеїчних та міметичних слів шляхом заміни на будь-який інший тип слів свідчить про те, що ономапопеїчні та міметичні слова частіше використовуються в корейській мові не лише в усному, але й у писемному мовленні, порівняно з англійською чи українською мовами. Оскільки корейці часто використовують ономапопею та міметичні слова в розмовній мові, цілком природно припустити, що вони також тяжіють до їх використання у власних літературних творах. Однак, як показало це дослідження, корейські перекладачі надають їм перевагу навіть тоді, коли оригінальний текст іноземного літературного твору не містить ономапопеї або міметичних слів.

Однак важливо зазначити, що проаналізована вибірка з 815 уривків може бути розширена за рахунок додаткових виразів, отриманих, наприклад, з інших частин корейського перекладу «Гаррі Поттер і філософський камінь» або з творів інших жанрів, а отримані таким чином вибірки можна порівняти між собою, щоб зробити результати більш повними. Дослідження може допомогти студентам, які хочуть глибше ознайомитися з питаннями корейської ономапопеї та міметики, а також сприяти розвитку корейської перекладознавчої науки. Воно також може бути використане як основа для майбутніх і більш широких досліджень щодо використання ономапопеї та міметичних слів у корейських перекладах зарубіжних літературних творів.

ДЖЕРЕЛА

1. Anon. Onomatopoeia in English [Электронный ресурс] // Hozir.org. – 2019. – Режим доступа до ресурсу: <https://hozir.org/onomatopoeia-in-english.html>.
2. BOLOTOVA N. A. The semantic analysis of korean, japanese and tatar onomatopoeic words and phenomimes / N. A. BOLOTOVA, A. A. KHALIULLINA, L. A. GAINULLINA., 2018. – 202-212 с. – 16(5).
3. CHOI E. Onomatopoeia and ideophones in Korean: A cognitive linguistic approach / CHOI., 2017. – с. 97-120 – 2(2).
4. English Onomatopoeia: 62 Words that Sound Like Their Meaning [Электронный ресурс] // My English Routine – Режим доступа до ресурсу: <https://myenglishroutine.com/englishonomatopoeia/>.
5. FERKLOVÁ B. Onomatopoeie a mimetika v korejštině: дис. Ph.D. / FERKLOVÁ Blanka. Vedoucí práce PhDr. Mgr. Alena Oberfalzerová – Praha, 2010.
6. GRINCHENKO I. Onomatopoeia as an important expressive resource of the Ukrainian language / GRINCHENKO. // European Journal of Language and Literature Studies. – 2019. – №2(2). – С. 48-52.
7. Harry Potter – History of the Books // Hypable. – 2010. – Режим доступа до ресурсу: <https://www.hypable.com/harry-potter/book-history/>
8. KIM H. A corpus-based study of onomatopoeia in the Korean language / KIM. // Language and Linguistics. – 2019. – №20(6). – С. 923-951.
9. KIM H. The Use and Translation of Korean Mimetic Words in English Children's Books / KIM. // . International Journal of Humanities and Social Science Research. – 2020. – №8(4). – С. 39-47.
10. KIM H.(김혜원) 해리 포터와 마법사의 돌 / H. KIM (김혜원), J. K. ROWLING. – Soul: 문학수첩, 2014.
11. KIM M. J. Mimetic words and semantic change in Korean / KIM. // Journal of Asian and African Studies. – 2017. – №52(2). – С. 164-177.

12. KLYMOVYCH B. Onomatopoeic Words in the Ukrainian Language: Lexical and Semantic Features / KLYMOVYCH.. – 11-21 c. – 10(1).
13. KOLESNICHENKO I. The Role of Onomatopoeic Words in the System of Expressive Means of the Ukrainian Language / KOLESNICHENKO. // Mediterranean Journal of Social Sciences. – 2021. – №12(1). – С. 178-187.
14. KOVALENKO V. Onomatopoeia in Ukrainian and English / KOVALENKO. // Philological Class. – 2020. – №4(1). – С. 118-122.
15. KWON Y. Onomatopoeia in Korean: a corpus-based study of iconicity and frequency / KWON. // International Journal of Korean Language and Literature. – 2017. – №68. – С. 233-253.
16. LEE H. A study on the usage of mimetic words in Korean / LEE. // Journal of Universal Language. – 2016. – №17(1). – С. 1-20.
17. LEE S. The functions of Korean onomatopoeia in verbal communication. / LEE. // Linguistic Research. – 2015. – №32(2). – С. 237-259.
18. LEVÝ J. Umění překladu / Jiří LEVÝ. – Praha: Ivo Železný, 1983. – (2).
19. LOZOVYI D. Onomatopoeic verbs in modern Ukrainian: word formation and usage / LOZOVYI. // 2(1). – 2015. – С. 30-39.
20. LYN, L. Onomatopoeia, Mimesis, and Children`s Literature, Slap Happy Larry// LEE. – Режим доступа до ресурсу:
<https://www.slaphappylarry.com/onomatopoeia-children-literature/>
21. PARK M. Mimetic words in Korean and their translation into English: A cognitive approach / PARK. // International Journal of Language and Literature. – 2019. – №7(2). – С. 89-104.
22. PAVLOVA N. The Use of Onomatopoeia in Modern Ukrainian Advertising / PAVLOVA. // Journal of Ukrainian Studies. – 2018. – №43(2). – С. 25-34.
23. PEPRNÍK J. English lexicology / Jaroslav PEPRNÍK. – Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1998. – (2).
24. PEPRNÍK J. Gramatika korejského jazyka / J. PEPRNÍK, V. PUCEK. Dotisk prvního vydání. – Praha: Karolinum, 2009.

25. POHORETSKA H. The Role of Onomatopoeic Words in the Formation of the Ukrainian Language Vocabulary / POHORETSKA. // Bulletin of Cherkasy University. Philological Sciences. – 2017. – №3(338). – С. 76-80.
26. PUCEK V. Lexikologie korejštiny / Vladimír PUCEK. – Praha: Karolinum, 1997.
27. ROWLING J. K. Harry Potter and the Philosopher's Stone / ROWLING. – London: Bloomsbury, 2014.
28. ŠAUR V. Pravidla českého pravopisu s výkladem mluvnice / Vladimír ŠAUR. – Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2005.
29. SAUSSURE F. Kurs obecné lingvistiky / Ferdinand de SAUSSURE. Vyd. 3., upr., V nakl. Academia 2. – Praha: Europa (Academia), 2007.
30. SOHN H. The sound symbolism of Korean onomatopoeia / SOHN. // Language and Linguistics. – 2018. – №19(3). – С. 373-399.
31. Sound Words: Examples of Onomatopoeia [Електронний ресурс] // Your Dictionary – Режим доступу до ресурсу:
<https://examples.yourdictionary.com/5-examples-of-onomatopoeia.html>.
32. VLACHOVÁ Z. Preklady kórejsko-anglických a anglicko-kórejských onomatopoických a mimetických výrazov v komiksoch / VLACHOVÁ Zuzana – Olomouc, 2020. Bakalářská. Univerzita Palackého v Olomouci. Vedoucí práce Mgr. Blanka Ferklová, Ph.D
33. Гаврилів О. Як перекласти звук? [Електронний ресурс] / Оксана Гаврилів // everest-center.com. – 2018. – Режим доступу до ресурсу: <https://everest-center.com/yak-pereklasti-zvuk/>.
34. РОЛІНГ Дж. К. Гаррі Поттер і філософський камінь / Дж К. Ролінг. – Київ: А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2022. – (13).
35. 김홍범. 한국어 상징어 사전의 편찬의 실제 / 김홍범, 박동근. – 2001. – №11(2). – С. 347-352.

36. 박동근. 한국어 의성어와 의태어의 형태 비교 [Електронний ресурс] /

박동근 // 한말연구학회. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: doi:

<http://10.16876/klrc.2016.42.61>.

37. 해리 포터와 마법사의 돌 [Електронний ресурс] // 나무위키 – Режим

доступу до ресурсу:

<https://namu.wiki/w/%ED%95%B4%EB%A6%AC%20%ED%8F%AC%ED%84%B0>.